

İlham Əliyev:
"Bizim üçün
Polşa çox vacib
tərəfdaş və dost
ölkədir"

Bax 3

**Yeni Azərbaycan
Partiyasının rayon
və şəhər
təşkilatlarının
ümumrespublika
müəvəsi keçirilib**

Bax 5

İran mətbuatı:
Bakı müxtəlif
ölkələrdən çox
sayda turistin üz
tutduğu əsl
turistik şəhərdir

Bax 9

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 042 (6007) 3 mart 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Bax 5 **Mövlud Çavuşoğlu: "Minsk
qrupu Qarabağ
münaqişəsinin həlli üçün
daha səmərəli işləməlidir"**

ATƏT-in Minsk qrupu-
nun həmsədrləri İqor Po-
pov (Rusiya Federasiyası),
Stefan Viskonti (Fransa),
Endryu Şefer (ABŞ) və
ATƏT-in fəaliyyətdə olan
sədrinin şəxsi...

**Universitet, məktəb və
bağçalarda təlim-tədris dayandırıldı**

Koronavirus (COVID - 19) infeksiyasının Azərbay-
can ərazisində yara-
da biləcəyi təhlükə-
nin qarşısının alınması məqsə-
dilə təxirəsalınmaz tədbirlər
davam etdirilir. Nazirlər Kabi-
netinin yanında Operativ qə-
rargahdan SİA-ya bildirilib ki,
yoluxma hallarının qarşısının
alınması, bu sahədə...

Bax 5

**Tarixi irsimizin qorunması daim
Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir**

**Prezident İlham Əliyev Şah İsmayıl Xətəinin
heykəlinin köçürüldüyü yeni salınmış parkda olub**

Bax 2

**"Həbiblə Konor
bir-birinə nifrət edirlər"**

UFC prezi-
denti Deyna Uayt Həbib
Nurməqəmedovla
Konor Makreğor
arasındakı soyuq mü-
nasibətlərdən danı-
şıb. Qol.az xəbər ve-
rir ki, xarici mediya
müsahibəsində o,
deyib: "Onlar bir-biri-
nə nifrət edirlər. Əgər
Həbiblə müsahibə
götürsəniz, o, Konor
barədə xoş söz..."

Bax 16

**Övladlarını mirasdan
məhrum edən 10
məşhur milyarder**

Bax 16

Varlılar haqqında düşündə fikirləşsən ki, onun sərvəti nəinki özünə, hətta övladlarına və nəvələrinə çatacaq qədərdir. Amma bəzən heç də bütün milyarderlər var-dövlətlərini övladlarına vermirlər. Onlar bunu uşaqlarının əməyi sevməsi üçün etdiklərini deyirlər və pullarının...

Elmir Vəlizadə:
"Azərbaycanda
əhalinin 80 faizi
internet
istifadəçisidir"

Bax 10

**Macarıstan nəşrində
nasist Njdenin
Ermənistanda
qəhrəman kimi
qələmə verilməsi
haqqında məqalə
dərc olunub**

Bax 3

**Ermənistanın
təxribatı onları
rüsəvayçı
məğlubiyyətə
sürükləyir**

Bax 8

Tarixi irsimizin qorunması daim Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Şah İsmayıl Xətəinin heykəlinin köçürüldüyü yeni salınmış parkda olub

Martın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Şah İsmayıl Xətəinin heykəlinin köçürüldüyü yeni salınmış parkda olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının yanında Şah İsmayıl Xətəinin heykəlinin köçürüldüyü yeni salınmış parka gəldi.

Dövlətimizin başçısı heykəlin önünə gül dəstələri qoydu. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov burada görülən işlər barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, tarixi şəxsiyyət Şah İsmayıl Xətəinin heykəli iki magistral yolun ortasında yerləşirdi. Bu isə insanların ziyarət etmək üçün heykəle yaxınlaşmasını çətinləşdirirdi, eyni zamanda, yolda tıxacın yaranmasına səbəb olurdu. Bununla bağlı əhali tərəfindən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciətlər edi-

oyunur. Abidəni ziyarət edənlərin rahatlığı üçün yaxınlıqda 36 yerlik avtomobil dayanacağı da tikilib.

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimli dövlətimizin başçısına bu ərazidə yol-nəqliyyat infrastrukturunu barədə məruzə etdi.

Prezident İlham Əliyev yeni yol-nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tapşırıq və göstərişlərini verdi.

Qeyd edək ki, Xətəinin heykəlinin yerinin dəyişdirilməsi paytaxtımızda yol-nəqliyyat infrastrukturuna mühüm töhfə olacaq. Belə ki, bu, Nizami küçəsi ilə Sabit Orucov, Mehdi Mehdiqadək küçəsi ilə 28 May küçəsi istiqamətində yolları birləşdirən nəqliyyat qovşağının yaradılmasına şərait yaradır. Bu isə öz növbəsində, bu ərazidə yarana biləcək tıxacın qarşısının alınmasına və nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin intensivliyinin təmin edilməsinə imkan verəcək.

lib. Bütün bunlar və Şah İsmayıl Xətəinin tarixi şəxsiyyət olduğu nəzərə alınaraq dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən, onun heykəli uyğun yere köçürülüb və burada yeni park salınıb. Parkda əhalinin istirahəti üçün lazımı şərait yaradılıb, o cümlədən oturaclar qoyulub və ətraf abadlaşdırılıb. Bu addım şəhər sakinləri və paytaxtımızın qonaqlarına heykəli rahat ziyarət etməyə şərait yaradır.

Heykəlin postamenti də yenilənib. Heykəlin köçürülməsi prosesi abidəyə heç bir xələl gətirilmədən həyata keçirilib.

Paytaxt Bakının abadlaşdırılması, yeni istirahət məkanlarının salınması, tarixi irsimizin qorunması Prezident İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzindədir. Şah İsmayıl Xətəinin heykəlinin uyğun yere köçürülməsi və burada parkın yaradılması bu istiqamətdə atılan növbəti addımdır. Bu layihə sakinlərin istirahətinin təmin olunması üçün böyük rol

İlham Əliyev: “Bizim üçün Polşa çox vacib tərəfdaş və dost ölkədir”

Prezident İlham Əliyev Polşanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Polşa Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Rafal Poborski-nin etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Rafal Poborski fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Səfir Rafal Poborski: Cənab Prezident, mənə Azərbaycan Respublikasına fəvqəladə və səlahiyyətli səfir olaraq akkreditə edən etimadnaməni və sələfimin geri çağırılması ilə bağlı məktubu Sizə təqdim etməkdən şərəf duyuram. Zəti-aliləri, ümid edirəm ki, mənim missiyam Azərbaycan və Polşa xalqları arasındakı dostluq münasibətlərini gücləndirəcək.

Rafal Poborski etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra dövlətimizin başçısı səfirle söhbət etdi.

Prezident İlham Əliyev:

- Xoş gəlmisiniz, cənab səfir, sizi görməyə çox şadam. Azərbaycandakı fəaliyyətinizdə sizə uğurlar arzulayıram. Əminəm ki, sizin görəcəyiniz çox işlər var. Çünki ölkələrimiz arasında münasibətlər inkişaf edir və biz çox güclü siyasi əlaqələr yaratmışıq. Mən məmnunluqla ölkənizə rəsmi səfərimi və Prezident Duda-nın Azərbaycana səfərini xatırlayıram. Biz iktə-

rəfli əməkdaşlığımızla bağlı çoxşəxli məsələləri müzakirə etmişik. Bu ilin yanvarında biz Davosda görüşümüz zamanı tərəfdaşlığımızın strateji əhəmiyyətini bir daha təsdiqlədik. Bizim üçün Polşa çox vacib tərəfdaş və dost ölkədir. Uzun illər ərzində ölkələrimiz arasında sıx dostluq münasibətləri inkişaf etmişdir. Ötən illər ərzində çoxsaylı təmaslarımız olub. Şadam ki, hazırda biz təkcə siyasi sahədə deyil, iqtisadi sahədə də inkişafı görürük. Bildiyiniz kimi, bi-

zim Mərkəzi Avropa üzrə regional ticarət nümayəndəliyimiz Polşada yerləşir. Bu fakt onu göstərir ki, dünyanın bu regionunda sizin ölkənizi əsas ticarət tərəfdaşımız hesab edirik. Əminəm ki, qarşıdakı illərdə bizim əlaqələrimiz inkişaf edəcək. Prezident Duda ilə birlikdə bu ilin yanvarında gələcək planlarımızı müzakirə etmişik. Mən Sizə uğurlar arzulayıram.

Səfir Rafal Poborski:

- Təşəkkür edirəm, Zəti-aliləri. İktərəfli münasibətlərimiz barədə

ətraflı söylədiklərinizdən sonra nəyisə əlavə etmək çətindir. İcazə verin deyim ki, mən dostluq münasibətlərimizi gücləndirmək üçün Prezidentimiz tərəfindən buraya göndərilmişəm. Bilirəm ki, hər iki Zəti-alilərinin bir-biri ilə çox yaxşı təmasları var. Siz çox tez-tez görüşürsünüz. Bizim iktərəfli münasibətlərimizin təməl aspektlərini çox yaxşı vurğulayırsınız. Mən Polşadakı həmkarlarımla köməyi ilə həm iktərəfli siyasi dialoqumuzun inkişafına töhfə vermək, həm də iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək üçün əlimdən gələni və mümkün olan hər şeyi etməyə çalışacağam. Hər iki ölkə region üçün çox əhəmiyyətlidir. Biz nəqliyyat qovşaqlarından faydalanmaq üçün çox yaxşı mövqedəyik. Biz çox bö-

yük məmnuniyyətlə Sizin enerji siyasətinizdəki nailiyyətlərin şahidi olmuşuq. Bilirəm ki, bununla bağlı şirkətlərimiz arasında dialoq aparılır. Ümid edirik ki, bu, uğurlu layihələrlə nəticələnəcək, birlikdə hər iki tərəf faydalana biləcək. Əlbəttə, mədəni əlaqələrin və xalqlar arasında təmasların yaradılması sahəsində çox yaxşı perspektivlər mövcuddur. Ümid edirik ki, paytaxtlarımız arasında birbaşa uçuşlar açılacaq. Bu layihənin həyata keçməsi üçün də əlimdən gələni edəcəyəm.

Görüşdə enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, mədəniyyət, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Macarıstan nəşrində nasist Njdenin Ermənistanda qəhrəman kimi qələmə verilməsi haqqında məqalə dərc olunub

POLITICS | BUSINESS | SOCIETY | SPORT | CULTURE | SPECIAL HUNGARY | WORLD

World

75th anniversary of VE: The monument to Garegin Nzhdeh as a test for Nikol Pashinyan

No comments

Photo: Armineghavayn

SOCIAL LINKS

Facebook Twitter Instagram LinkedIn Reddit RSS

RECENT POSTS

75th anniversary of VE: The monument to Garegin Nzhdeh as a test for Nikol Pashinyan

Home construction up 20 pc, new building

“Daily News Hungary” nəşrində alman mənşəli Mattias Volfun nasitlərin əlaltısı Qaregin Njdenin Ermənistanda qəhrəman kimi qələmə verilməsi haqqında məqaləsi dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ikinci Dünya müharibəsində Qələbənin

75 illiyinə həsr olunmuş məqalədə nasistlərin və onların əlaltılarının qəhrəman kimi qələmə verilməsinə qarşı BMT Baş Assambleyasının qətnamələri xatırlanır. Müəllif qeyd edir ki, Ermənistan rəhbərliyinin bu yolverilməz hərəkəti ilə bağlı ilk həyəcan təbili çalanlardan biri, müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə dəfələrlə bu məsələni qaldıran

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev olub.

Mattias Volf, həmçinin yazır ki, nasistlərin əlaltılarının qəhrəman kimi qələmə verilməsinə hələ Ermənistanın sabiq prezidentləri Robert Koçaryanın və Serj Sarkisyanın hakimiyyətləri dövründə başlanılıb və indi isə bu siyasət Nikol Paşinyan tərəfindən davam etdirilir.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinin, Daşkəsən, Göygöl və Samux rayonlarının yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası və Misir Ərəb Respublikası arasında Hökumətlərarası iqtisadi, texniki və elmi əməkdaşlıq üzrə Müştərek Komissiya-nın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 10 avqust tarixli 438 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İordaniya Həşimilər Krallığı Hökuməti arasında Ticarət, İqtisadi və Texniki Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiya-nın Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 7 fevral tarixli 2670 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiya-nın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 mart tarixli 2016 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsrail Dövləti Hökuməti arasında Birgə Komissiya-nın Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 16 iyun tarixli 2999 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası ilə Gürcüstan arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiya-nın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 4 iyul tarixli 1554 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Ölkəmizin davamlı inkişafına, xalqımızın rifahının yüksəlişinə xidmət edən, yeniləşən və müasirləşən yol infrastrukturunu müstəqil dövlətçiliyimizin çox mühüm nailiyyətlərindəndir. Bu sahədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strategiyayı Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirərək, onu dövrün tələblərinə, zamanın çağırışına uyğun olaraq, daha da zənginləşdirib.

Prezident İlham Əliyev:
“Azərbaycan yol infrastrukturunun keyfiyyətinə görə, bir çox inkişaf etmiş ölkələri qabaqlayır və bu proses davam etdiriləcək”

Bunun bariz nümunəsidir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son 16 ildə Azərbaycanda sürətli və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olunub. Bu inkişafın əsas elementlərindən biri olan yol infrastrukturunun müasir səviyyədə yenidən qurulması istiqamətində dövlət büdcəsi hesabına ən müasir yol infrastrukturunu qurulur və irimiqyaslı layihələr icra olunur. İndi istər paytaxt Bakıda, istərsə də bölgələrdə uzanan müasir yollar, ümumilikdə, ölkə əhalisinin təhlükəsizliyini və rahatlığını təmin etməklə yanaşı, regionların sosial-iqtisadi inkişafına da təsir göstərir. Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı və göstərişlərinə əsasən, paytaxtımızda, eləcə də, regionlarda kənd və qəsəbələri birləşdirən yolların, həmçinin, yaşayış məntəqələrinin daxili yollarının təmirinə və yenidən qurulmasına ayrılan diqqətin nəticəsidir ki, avtomobil yol şəbəkəsi genişlənir, infrastruktur təzələnir və müasirləşir. Dövlətimizin başçısının tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, beynəlxalq əhəmiyyətli yolların inşası ilə yanaşı, yeni kənd yollarının çəkilməsi, mövcud yolların yenidən qurularaq, müasir səviyyəyə çatdırılması istiqamətində də çox mühüm layihələr icra olunub.

Məhz dövlət başçısının yol infrastrukturuna xüsusi diqqət ayırmasının nəticəsidir ki, bu gün respublikanın ən ucqar kəndlərinə belə müasir, beynəlxalq standartlara cavab verən yollar çəkilir. Ümumilikdə, əhalinin rahat gediş-gəlişinin təmini istiqamətində böyük layihələr reallaşdırılır. Paytaxt Bakının qəsəbədəxili yolları yenidən qurulur. Avtomobil yollarının keyfiyyətinə görə bu gün Azərbaycan dünyada 27-ci, MDB məkanında isə 1-ci yerdədir. Avtomobil yollarının yenidən qurulması beynəlxalq əməkdaşlıqda, yüklərin tranzit daşınmasında da mühüm rol oynayır. Təsədüfi deyil ki, 2020-ci ildə də bu istiqamətdə mühüm layihələr reallaşdırılacaq. Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasının birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda da bu məsələyə toxunub: “Avtomobil yollarının çəkilişi ilə bağlı bir neçə önəmli layihə həyata keçirilir. Onlardan biri Gəncə-Gürücüstən sərhədi avtomobil yolunun dörd zolağa genişləndirilməsidir. Sumqayıtdan Rusiya sərhədinə gedən yeni dördzolaqlı yolun tikintisi aparılır və hesab edirik ki, ilin sonuna qədər bu yol da istifadəyə veriləcək. Astara-İran sərhədi avtomobil yolunun tikintisi də gündəlikdədir”.

“Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir”

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimlini qəbul edərkən son beş il ərzində şəhərimizə yüzlərlə yeni avtobusların gətirildiyini və bu avtobusların hamısı dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olduğunu deyib:

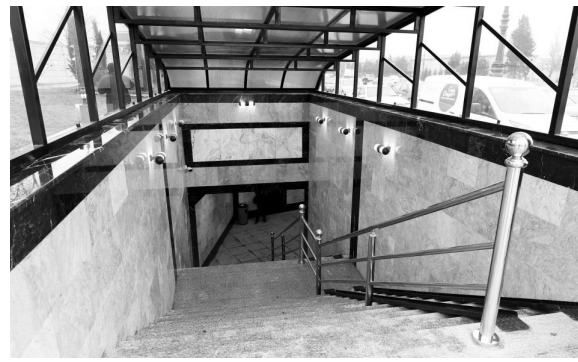

İnfrastruktur siyasəti - yüksək mərhələdə

Yolların, körpülərin, yeraltı və yerüstü keçidlərin istifadəyə verilməsi Prezident İlham Əliyevin xalqa xidmətinin mühüm mərhələlərindəndir

“Bu, bizim şüurlu seçiminizdir. Çünki Bakıda ən müasir texnologiyalar tətbiq edilməlidir, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinin dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verməsi əsas şərtlərdən biridir. Onu da bildirməliyəm ki, beş il bundan əvvəl Bakıya gətirilmiş ilk xarici istehsal olan avtobuslar, hətta o avtobusların istehsal olunduğu ölkələrdə hələ xətlərə çıxmamışdı. Yeni, ən müasir avtobuslar gətirilir. Əlbəttə ki, bu, şəhər nəqliyyatının böyük dərəcədə yaxşılaşdırılması istiqamətində çox önəmli addımdır. Mənim göstərişimlə hər il dövlət büdcəsindən kifayət qədər böyük vəsait ayrılır və hər il orta hesabla 300 avtobus Bakı Nəqliyyat Agentliyinin xətti ilə şəhərimizə gətirilir. Beləliklə, biz avtobus parkını tədricən müasirləşdiririk. Eyni zamanda, mənim özəl şirkətlərə də tövsiyəm ondan ibarət idi ki, onlar da öz avtobus parklarına yenidən baxsınlar. Görürəm ki,

bəzi şirkətlər bu istiqamətdə önəmli addımlar atırlar. Avtobusların ölkəmizə gətirilməsi, əlbəttə ki, işlərin bir hissəsidir. Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir və bu istiqamətdə kompleks tədbirlər görülür. Yol infrastrukturuna görə Azərbaycan dünya miqyasında 27-ci yerdədir. Bu da Davos Forumunun hesabatında əksini tapıbdir. Şəhər nəqliyyatı ilə bağlı digər tədbirlər də görülür və görülməkdir”.

“Bakı şəhərində, o cümlədən onun qəsəbələrində torpaq yol olmamalıdır”

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərində yolların yenidənqurulması ilə yanaşı, Bakıətrafı qəsəbə-

lərin yollarının abadlaşdırılması ilə bağlı da bildirib ki, torpaq yollar olmamalıdır: “Bakıətrafı qəsəbələrin yolları da abadlaşdırılmalıdır. Siz ilkin təklifləri göndərmisiniz, baxılacaq və müvafiq göstərişlər veriləcək, sərma-yə ayrılacaq ki, biz Bakı qəsəbələrində bütün daxili yolları abadlaşdıracaq. Torpaq yollar asfaltlanmalıdır. Bakı şəhərində, o cümlədən onun qəsəbələrində torpaq yol olmamalıdır”.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasına həsr olunmuş konfransda demişdir: “2004-cü ildən bu günə qədər təxminən 11 min kilometr avtomobil yolu tikilmişdir. Bu, həm magistral yollara, həm də şəhərlərarası və kənd yollarına aiddir. Bu yol infrastrukturunu həm insanlara rahatlıq verir, eyni zamanda iqtisadi inkişaf üçün də mühüm amildir. Yol olmayan yerdə nə investisiya, nə iş yeri, nə də bir inkişaf olacaq. Ona görə yol infrastrukturuna çox böyük diqqət verilmişdir. Bununla bərabər, yol tikintisində kifayət qədər çox işçi qüvvəsi iştirak edir və beləliklə biz məşğulluğu təmin etmişik. Müasir yol infrastrukturunu yaradılıb, bu proses davam etdirilir. Qarşıya məqsəd qoyulub ki, bütün yollar yüksək səviyyədə olsun, magistral şəhərlərarası, kənd yolları, fərq etməz, bütün yollar”.

Yerüstü və yeraltı keçidlər, körpülər, yol qovşaqları iqsanların təhlükəsizliyinə xidmət edir

Son illərdə paytaxtda və regionlarda avtomobil yollarında hərəkətin təhlükəsizliyini və vətəndaşların avtomobil yollarını rahat və təhlükəsiz şəkildə keçməsinə təmin etmək məqsədilə Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və sərəncamları ilə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən kompleks tədbirlər, o cümlədən yerüstü və yeraltı piyada keçidlərinin tikintisi işləri davam etdirilir. Bu çərçivədə həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yol-nəqliyyat kompleksinin ayrı-ayrı qurğuları yüksək keyfiyyətlə istismara buraxılır. Yeni yol qovşaqlarının, körpülərin, yeraltı və yerüstü keçidlərin inşası Bakıda tıxac probleminin aradan qaldırmasına və əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə yönəldilib. Bu, həm də onu deməyə əsas verir ki, vətəndaşların rahatlığının təmin edilməsi, insanların sosial həyat şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması, ölkəmizdə yol-nəqliyyat infrastrukturunun yüksək standartlara uyğun şəkildə yenidən qurulması Prezident İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzindədir. Bu baxımdan, paytaxtda və ayrı-ayrı regionlarda genişmiqyaslı infrastruktur layihələri həyata keçirilir, şəhər və qəsəbələrdə abadlıq və quruculuq tədbirləri davamlı şəkildə icra olunur. Bu çərçivədə 2018-2019-cu illərdə Bakı və şəhəratrafi yollarda, həmçinin magistrallarda 7 yerüstü və yeraltı piyada keçdi inşa edilərək istifadəyə verilib. Hazırda 8 ərəzidə yerüstü və yeraltı piyada keçidinin inşası aparılır ki, bunlardan bir neçəsində işlər bitmək üzrədir. Qısa müddət ərzində daha 6 yerdə yeni keçidlərin inşasına başlanılması nəzərdə tutulub.

Bir sözlə, Azərbaycanda son dövrlərdə yol infrastrukturunda baş verən əsaslı dəyişikliklərin nəticəsini hər bir vətəndaş öz şəxsi həyatında hiss edir. Prezident İlham Əliyev deyir ki, yol mədəniyyət, rahatlıq, müasirlikdir, həm də ölkənin səviyyəsini göstərir. Bu sözlərlə yolun insanların, ölkənin həyatında oynadığı müstəsna rolun əhəmiyyətini diqqətə çatdıran möhtərəm dövlət başçımız öz səmərəli fəaliyyəti ilə hər bir Azərbaycan vətəndaşına açıq, rahat və müasir yol şəbəkəsi təqdim edir. Bu işlərin icrası həm də onu nümayiş etdirir ki, Azərbaycanda bütün sosial layihələr uğurla icra olunur. Bu iş, dövlətimizin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir. Bu siyasətin bəhrəsini isə, hər bir vətəndaş öz həyatında hiss edir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Yeni Azərbaycan Partiyasının rayon və şəhər təşkilatlarının ümumrespublika müşavirəsi keçirilib

Fevralın 29-da Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra Katibliyində partiyanın rayon və şəhər təşkilat sədrlərinin ümumrespublika müşavirəsi keçirilib. Müşavirədə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini-İcra

katibi Əli Əhmədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin dinamik inkişafının uğurla davam etdiyini bildirib. Əli Əhmədov qeyd edib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası və onun fəalları qazanılan uğurların cəmiyyətimizdə təbliği baxımından aktiv fəaliyyət göstərir.

YAP Sədrinin müavini həmçinin, ölkəmizdə ötən ilin dekabrında bələdiyyə, bu il fevral ayının 9-da parlament seçkilərinin keçirildiyini xatırladı və deyib ki, hər iki seçki partiyamız üçün sınaq oldu. "Əslində, hər bir seçki sınaqdır. Bu dəfə isə iki seçki kampaniyasının demək olar ki, üst-üstə düşməsi bu sınağın möhkəmliyini göstərdi. Partiyamızın bütün strukturları bu sınaqdan uğurla çıxdılar. Həm bələdiyyə, həm də parlament seçkiləri kampaniyası Yeni Azərbaycan Partiyası üçün uğurlu oldu"-deyən, YAP Sədrinin müavini partiyanın rayon təşkilatlarının seçki kampaniyasının uğurla keçirilməsi üçün öz işlərini yaxşı təşkil etdiklərini diqqətə çatdırıb. Belə ki, seçki kampaniyaları zamanı rayon təşkilatları öz resurslarını tam səfərbər etdilər. Eləcə də, bu prosesdə gənclərimiz və partiyamızın könüllülərinin fəallığı xüsusi qeyd olunmalıdır.

Əli Əhmədov söyləyib ki, seçki kampaniyaları zamanı Prezident İlham Əliyevin siyasətinin uğurları, əldə olunan nailiyyətlər bir daha əhali arasında geniş təbliğ olundu. O qeyd edib ki, YAP bu seçki kampaniyalarını uğurla keçirməklə bir daha özünün cəmiyyətdəki nüfuzunu və rolunu təsdiq etmiş oldu.

Müşavirədə həmçinin, YAP Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov qarşıda duran vəzifələrdən də danışdı. Tədbirdə partiyanın rayon və şəhər təşkilatlarının rəhbərlərinə qarşıda duran vəzifələrlə bağlı müvafiq tövsiyə və tapşırıqlar verilib.

Dövlət Sərhəd Xidməti və Hərbi Prokurorluq birgə məlumat yayıb

Son zamanlar Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən müxtəlif istiqamətlərdən atəşkəs rejiminin mütemadi və kobud şəkildə davamlı olaraq pozulması halları intensivləşib. Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) və Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunun mətbuat mərkəzlərinin AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında bildirilir ki, fevralın 24-də saat 07:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Noyemberyan rayonunun Koti kəndi yaxınlığında yerləşən bölmələrindən Qazax rayonunun Quşçu Ayrım kəndi istiqamətindəki DSX-nin sərhəd döyüş məntəqəsinə diversiya cəhdinin qarşısı alınıb. Ciddi döyüş itkiləri vermiş düşmən geri çəkilməyə məcbur olub. Düşmənin diversiya qrupunun qumbaraatan və digər iriçaplı silahların tətbiqi ilə baş verən təxribatının qarşısı alınarkən sərhədçi əsgər Vəliyev İbrahim Ələmşah oğlu qəhrəmancasına şəhid olub. Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərini qoruyan Dövlət Sərhəd Xidmətinin əsgərinin qətlə yetirilməsi cinayətdir və bu qanlı cinayətin məsuliyyəti Ermənistan tərəfinin üzərindədir.

Hadisənin baş verdiyi sərhəd döyüş məntəqəsinin yaxınlığında düşmənin silahlı basqın zamanı istifadə etdiyi və geri qaçdığı zaman ərazidə atmaq məcburiyyətində qaldığı PK markalı pulemyot üçün 100 gülləlik lent, partlamamış "RQ-42" əl qumbarası, 7,62 millimetrlilik 66 gilliz, kəşfiyyat-diversiya qrupu üzvlərinin ərzaq çantası (içerisində konservlər, fərdi su ehtiyatı, çörək məmulatları) aşkar olunub.

Fakt üzrə Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.2.12-ci, 29,120.2.4-cü, 29,120.2.7-ci və 29,120.2.12-ci maddələri ilə cinayət işi başlanılıb, prosessual hərəkətlər həyata keçirilməklə düşmənin diversiya qrupunun hərbi qulluqçularımızı qəsdən öldürmək və döyüş postumuzu ələ keçirmək məqsədi ilə hücumu keçərək təxribat törətməsi müəyyən olunub və hazırda zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Düşmənin silahlı təxribatının qarşısını alarkən fərqlənmiş sərhədçilər Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin əmrləri ilə medal, qiymətli hədiyyə və fəxri fərmanlar ilə təltiflənir. Qəhrəmancasına həlak olmuş əsgər Vəliyev İbrahim Ələmşah oğlu ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə təltif edilib.

Diversiya cəhdlərinin qarşısı qətiyyətlə alınan və bu cəhdlər zamanı ciddi döyüş itkiləri verən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri təmas xəttində təxribat xarakterli əməllərini davam etdirirlər. Martin 1-də DSX-nin Sərhəd Qoşunlarının "Qazax" əlahiddə sərhəd diviziyasının Qazax rayonunun Xanlıqlar və Quşçu Ayrım kəndləri yaxınlığında yerləşən sərhəd döyüş məntəqələri iri çaplı silahlardan intensiv atəşə tutulub, cavab atəşi ilə düşmənin döyüş mövqeləri susdurulub.

Ermənistan tərəfinin təmas xəttində təxribat xarakterli bütün əməllərinin qarşısının alınması və törədilmiş hər bir cinayətə görə təqsiri olan şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməklə cəzalandırılması üçün bütün zəruri tədbirlər görülməkdir.

Mövlud Çavuşoğlu: "Minsk qrupu Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün daha səmərəli işləməlidir"

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri İqor Popov (Rusiya Federasiyası), Stefan Viskonti (Fransa), Endryu Şefer (ABŞ) və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşik Türkiyəyə səfər ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, həmsədrlərlə və A.Kaspşiklə görüş zamanı Türkiyənin Xarici İşlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə də toxunub. O, ATƏT-in Minsk qrupunu Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində daha səmərəli işləməyə çağırıb. Bildirib ki, bu problem Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş sərhədləri çərçivəsində həll olmalıdır.

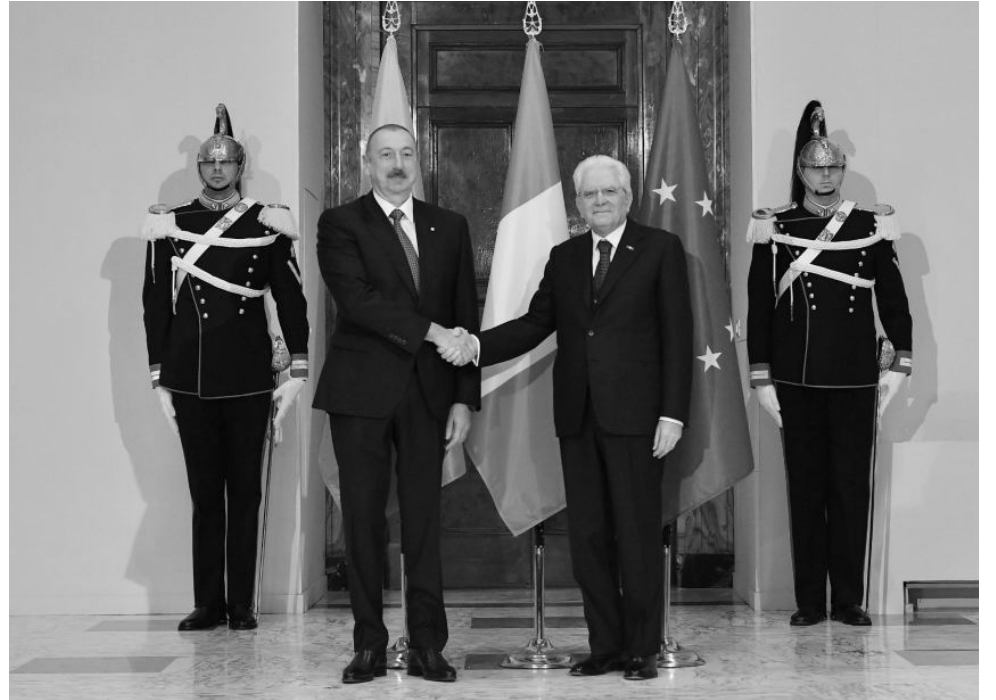
Universitet, məktəb və bağçalarda təlim-tədris dayandırıldı

Koronavirus (COVID - 19) infeksiyasının Azərbaycan ərazisində yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə təxirəsalınmaz tədbirlər davam etdirilir. Nazirlər Kabinetinin yanında Operativ qərargahdan SİA-ya bildirilib ki, yoluxma hallarının qarşısının alınması, bu sahədə aparılan müvafiq profilaktik tədbirlərin effektivliyinin yüksəldilməsi, ölkə ərazisində yerləşən bütün təhsil müəssisələrində tibbi-profilaktik, dezinfeksiyaedici və digər qabaqalıcı tədbirlərin intensivləşdirilməsi məqsədilə 2020-ci ilin mart ayının 3-dən 9-dək (ilk tədris günü mart ayının 10-u müəyyən edilir) bütün təhsil müəssisələrində tədris, təlim-tərbiyə prosesinin dayandırılmasına və bununla bağlı bütün tədbirlərin təxirə salınmasına dair qərar qəbul olunub. Bu müddət ərzində Təhsil Nazirliyinə və tabeliyində təhsil müəssisələri olan müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına bütün təhsil müəssisələrində tibbi-profilaktik və dezinfeksiyaedici tədbirlərin davam etdirilməsi tapşırılib.

Azərbaycan-İtaliya: uğurlu strateji əməkdaşlıq və yüksək siyasi dialoq mövcudluğu

Bu gerçəklik Azərbaycanın beynəlxalq siyasi münasibətlərdəki nüfuzunu və proseslərə təsir imkanlarını daha da artırır

Azərbaycan Respublikasının dünyanın ayrı-ayrı dövlətləri ilə qurduğu ikitərəfli əlaqələr, beynəlxalq aləmdə tətbiq etdiyi mehriban dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri, eləcə də xarici diplomatiya siyasəti ildən-ilə genişlənməklə məzmunca yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoymaqla qərarlaşır. Məhz bu zaman diqqətləri cəlb edən əsas reallıq həm də onu ehtiva edir ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti olması ilə yanaşı, həm də beynəlxalq aləmdə söz sahibinə çevrilməsini bu kimi uğurları ilə sübuta yetirməkdədir.

Digər tərəfdən, görünən reallıq həm də budur ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə görüşən hər bir xarici dövlət və hökumət başçısı, müxtəlif ölkələrin parlament nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri Cənubi Qafqazın lideri statusuna malik olan Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük önəm verdiklərini, münasibətləri dərinləşdirməkdə maraqlı olduqlarını birmənalı şəkildə diqqətə çatdırırlar. Çünki hər biri Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olduğunu, dünyada hökm sürən global problemlərin həllinə böyük töhfələr verdiyini görür və qəbul edir. Bu isə ölkəmizin dünya birliyində böyük nüfuz qazanmasına, sivil və modern dövlətlərlə bir sırada dayanmasına əlverişli zəmin yaradır.

Avropa İttifaqının öncül ölkələrindən hesab olunan İtaliya eyni zamanda,

yerləşdiyi məkanda prinsipial və müstəqil siyasəti ilə seçilməkdədir

Məhz bu əsnada Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri bir daha onu təsdiq etdi ki, iki ölkə arasında münasibətlərin inkişaf dinamikası digər ölkələrlə yanaşı, bu ölkə ilə də davam edir, müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlıq əlaqələri daim genişlənir. Eləcə də, bu səfər həm də regional və beynəlxalq münasibətlər siyasəti amplitudasından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə, strateji münasibətlərin tərəqqisi fonunda Azərbaycan və İtaliya münasibətləri özündə bir sıra mühüm məqamları sərgiləməkdədir. Çünki İtaliya nəinki Avropada, həm də global miqyasda mühüm siyasi və iqtisadi aktordur. Hazırda Avropanın ən böyük iqtisadiyyata malik üçüncü ölkəsi kimi İtaliyanın siyasi proseslərə təsir imkanları da kifayət qədər genişliyi ilə seçilir. Avropa İttifaqının öncül ölkələrindən hesab olunan İtaliya eyni zamanda yerləşdiyi məkanda prinsipial, müstəqil siyasəti ilə seçilməkdədir ki, bu da həmin ölkənin prioritet siyasətinin tərkib hissəsi olaraq qəbul olunmaqla qərarlaşır.

Prezident İlham Əliyev:
“Əminəm ki, mənim səfərimdən sonra ortaq maraqları təmsil edən daha çox layihələr görəcəyik”

O da əbəs deyil ki, Prezident İlham Əliyev Romada İtaliyanın ən böyük maliyyə-

bank qurumu olan “Cassa Depositi Prestiti SpA”nın və bu ölkənin dünya səviyyəsində məşhur olan 10-dan çox ən iri, aparıcı sənaye və maliyyə qruplarının rəhbərləri ilə birgə işçi naharda ölkəmizin əməkdaşlığın şaxələndirilməsində maraqlı olduğunu xüsusilə ifadə edib. Eyni zamanda, yeni və strateji əhəmiyyətli layihələrin icra olunacağına böyük ümid bəslədiyini vurğulayıb. Misal üçün, enerji sektoru yanaşmasından fikir bildirən dövlət başçımız qeyd edib ki, yalnız Azərbaycanın enerji sektoru və Azərbaycanın sərhədlərindən kənarda maliyyələşdirdiyi enerji layihələri ilə bağlı İtaliya şirkətləri dəyəri 10 milyard ABŞ dollarına yaxın olan müqavilələr imzalayıblar. Ölkə başçımızın bu fikri həm də sübut edir ki, əsasən qeyri-neft sektoruna ayrılan diqqət bundan sonra da inkişaf etdiriləcək.

Söz yox ki, sənaye faktoru da daim nəzərdə saxlanılır və Prezident İlham Əliyev sözügedən görüşdə bu məsələyə də toxunaraq vurğulayıb: “Bizim şaxələndirmə və sənayeləşmə siyasətimizi nəzərə alaraq mən sizə deyə bilərəm ki, ötən il bizim enerjiyə aid olmayan sənayemiz 14 faiz artmışdır və bu ilin yanvarında artıq əlavə 16 faiz həcmində də artmışdır. Bunun səbəbi sənaye sektorunda dövlət və özəl sektor tərəfindən maliyyələşən layihələrlə bağlıdır. Çünki İtaliya istehsalçıları yüksək səviyyəli fəaliyyəti olan çox peşəkar şirkətlərdir. Ona görə də Azərbaycanın texnoloji cəhətdən yenilən-

məsi bizim prioritetimizdir. Əminəm ki, mənim səfərimdən sonra ortaq maraqları təmsil edən daha çox layihələr görəcəyik”.

Azərbaycan-İtaliya əlaqələri ölkəmiz üçün iqtisadi gəlirdən əlavə, strateji müttəfiqlik faktorunu sübuta yetirməkdədir

Qeyd edək ki, Azərbaycanın ötən ilki ümumi ixracının 29,6 faizi, idxalın isə 2,7 faizi İtaliyanın payına düşür və bu da qeyd edilən rəqəmləri kifayət qədər sübut etməkdədir. Beləliklə, Azərbaycan-İtaliya əlaqələri, ümumiyyətlə, İtaliya ilə davamlı əməkdaşlıq reallığı ölkəmiz üçün iqtisadi gəlirdən əlavə, Avropa məkanının aparıcı ölkələrindən biri ilə strateji müttəfiqlik faktorunu sübuta yetirməkdədir. Bu gerçəklik isə Azərbaycanın beynəlxalq siyasi münasibətlərdəki nüfuzunu, proseslərə təsir imkanlarını daha da artırır, həmçinin Azərbaycan-İtaliya arasındakı yüksək siyasi dialoq mövcudluğu həm indi, həm də gələcək illərdə əlaqələrin daha da şaxələnməsinə, beynəlxalq əhəmiyyətli məsələlərdə səmimi tərəfdaşlığa xidmət edəcəyini təsdiq edir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Dünya siyasəti yeni dəyişikliklər müstəvisinə qədəm qoyur. Böyük dövlətlər sanki yeni planlar üzərində işləyirlər. Xüsusilə İraq parlamentinin xarici hərbi qüvvələri ölkə ərazisindən çıxarmaqla bağlı qəbul etdiyi qərar vəziyyəti daha da həssaslaşdırıb. Okeanın o tayından dərhal buna reaksiya verilib. Vaşinqtonun ritorikası dəyişməyib. Amerikalılar yeni zərbələr endirə biləcəklərindən bəhs edirlər. Onlar hesab edirlər ki, bununla özlərinin milli maraqlarını müdafiə edir, Amerika vətəndaşlarının həyatını qoruyurlar. Ancaq niyə bunu ölkənin sərhədlərindən on min kilometr-lərlə uzaqda edirlər, izahı yoxdur. Təbii ki, bu kimi davranışlara başqa böyük dövlətlər və Yaxın Şərqdə yerləşən digər ölkələr müəyyən reaksiya verə bilərlər. Bu kontekstdə İraq parlamentinin qəbul etdiyi qərar fonunda qlobal və regional siyasətdə qüvvələr nisbəti və oyun qaydasının dəyişməsi dinamika-sı üzərində geniş dayanmağa ehtiyac gördük.

Bağdadın riskli addımı: Vaşinqtonun qəzəbi

İraq parlamentinin xarici dövlətlərin hərbi qüvvələrinin ölkə ərazisindən çıxarılması ilə bağlı qərar qəbul etməsindən sonra diplomatik meydanında bir canlanma müşahidə edilir. Ekspertlərə görə, bu hadisə Yaxın Şərqdə geosiyasi dinamikaaya ciddi təsir edə bilər. Çünki, faktiki olaraq, Vaşinqtonun İraq siyasətində ciddi dəyişiklik baş verə bilər. Eyni zamanda, bu dəyişiklik lokal deyil, qlobal miqyaslı faktorlarla əlaqəli olduğundan, bütövlükdə, regionun geosiyasi-hərbi mənzərəsi yenilənir. Əlbəttə, bunu hər kəs anlayır və maraqla Vaşinqtonun hadisəyə reaksiyasını gözləyir.

Prezident Donald Tramp artıq fikrini bildirib. O deyib ki, Amerika hərbi qüvvələrini İraqdan çəkməyəcək. Əksinə, Yaxın Şərqə əlavə olaraq 5 min əsgər göndərmək niyyəti var. Bundan başqa, D.Tramp İraqın orada tikilən hərbi baza üçün milyardlarla dollar kompensasiya ödəməli olduğunu vurğulayıb. Bu şərt yerinə yetirilmədən İraqdan çıxmaq yoxdur.

ABŞ Prezidenti bir qədər də irəli gedərək bəyan edib ki, əgər belə bir iş olsa, "heç də dostluq şəraitində olmayacaq". ABŞ İraqa İrandan betər sanksiyalar tətbiq edəcək. Elə sanksiyalar ki, dünyada görünməmiş olsun. Belə çıxır ki, Vaşinqton İraq parlamentinin qərarına əməl etməyəcək. Ekspertlər də vurğulayırlar ki, əslində, bu qərar tövsiyə xarakterlidir, məcburi deyil. Onu deyək ki, parlamentin həmin iclasına sənnilər və kürdlər qatılmayıblar. Bu isə müəyyən məqamlardan xəbər verir.

Dünya dövlətləri də bu hadisəyə reaksiya veriblər. Onlar əsasən amerikalıları qınayırlar. Qasım Süleymaninin öldürülməsini düzgün addım saymırlar. Maraqlıdır ki, Amerika rəhbərliyi tamamilə fərqli mövqedədir. Mayk Pompeo bəyan edib ki, eyni hadisə İranın digər liderlərinin də başına gələ bilər. Yəni ABŞ bu istiqamətdə fəaliyyətini davam etdirəcək.

Bunların fonunda, ümumiyyətlə, Amerika hərbi bazalarının dünyanın müxtəlif regionlardan çıxarılması məsələsindən bəhs edirlər. Bundan danışan rusiyalı siyasətçilər və ekspertlər hesab edirlər ki, Amerika hərbi baza saxladığı ölkələrə qarşı hörmətsiz davranır. Bu barədə Rusiya Federasiya Şurasının beynəlxalq məsələlər komitəsinin rəhbəri Konstantin Kosaçev fikir bildirib. Vaşinqton özünə dost dediyi ölkələrlə mövqe

Qlobal geosiyasət: yeni qüvvələr nisbəti və oyun qaydaları mərhələsi

fərqliliyi yaranan kimi şantaj, təzyiq, cəza siyasətinə başlayır, sanksiyalar tətbiq edir və həmin ölkələri öz təsiri altında saxlamağa çalışır.

Hər bir halda İraq parlamentinin sözdə də olsa, belə qərar alması sensasiyadır. Birincisi, hazırkı İraq siyasi sisteminin yaranmasında məhz Amerika həlledici rol oynayıb. Səddam Hüseyn devrildəndən sonra bu ölkənin müstəqil və bütöv qalması geosiyasi əhəmiyyət kəsb edirdi. Amerikalılar məcburən şüalərə stavka etməli idilər, çünki S.Hüseyn sünni idi və onun məzhəbindən olanlara etibar etmək riskli idi. Bundan başqa, İranın təsirini gözdə tutmaq olmazdı. Bütün hallarda İraqın müasir həyatında Amerika faktoru həlledici yerlərdən birini tutur.

İkincisi, faktiki olaraq, İraq Amerika üçün Yaxın Şərqdə fəaliyyət bazalarından biridir. Bunu Bağdadda da bilirlər. Təbii ki, belə bir yeri əldən verməkdən çox, siyasi mühiti öz xeyrinə dəyişmək Amerika üçün daha uyğundur. Onda İraq parlamenti faktiki surətdə ölkənin siyasi yapısını yenidən qurulmasına apara biləcək sensasion bir qərar qəbul etmiş olur. Görünür, kürdlərin məclisin son iclasında iştirak etməməsinin arxasında çox məqamlar dayanır. Belə bir informasiya yayılıb ki, ABŞ bütövlükdə Yaxın Şərqdəki kürd qruplarını birləşdirməklə məşğuldur. İraq parlamentinin son qərarı Vaşinqtona bu istiqamətdə əlavə kəşfiyyat verməsinə imkan verir.

Üçüncüsü, hazırda amerikalıların İraqda hərbi mövcudluğu daha çox İran və Türkiyə istiqamətində təsirli olmaq üçün lazımdır. Xüsusən İranla bağlı proseslərin gələcək inkişafı bu faktordan asılıdır. Məsələ ondan ibarətdir ki, Amerika Suriya, Türkiyə və İran istiqamətlərində hərbi-kəşfiyyat, logistika, silah təchizatı kimi məsələləri həll etmək üçün İraqdan baza kimi istifadə edir. Bu işdə onlara daha çox məhz kürd separatçıları yardım edir. Deməli, amerikalıların İraqdan çıxması həm də bu sistemin dağılması deməkdir.

Nəhayət, dördüncüsü və bircə ən təsirli si İran məsələsinin aktual olduğu bir mərhələdə Amerikanın İraqdan çıxması faktiki məğlubiyyət deməkdir. Həm İran istiqamə-

tində, həm də ümumən bölgədə sözə baxımlı yeni etnik dövlət yaratmaq planında. Bununla ABŞ və İsrailin bütün Yaxın və Orta Şərq planları fiaskoya uğramış olur. Bu məsələdə stavkanın nə qədər böyük olduğu aydın görünməkdədir.

Gözləmə mövqeyi və geosiyasi dinamika: dəyişikliklər astanasında

Vurğulanan məqamlardan geosiyasi kontekstli bir sual meydana gəlir: proseslər bu istiqamətdə davam etsə, qlobal səviyyədə qüvvələr nisbəti dəyişsə və yeni oyun qaydaları yarana bilərmə? Bir qədər başqa səviyyədə həmin proseslər ABŞ-Çin-Rusiya-Avropa İttifaqı münasibətlərində ciddi dəyişikliklər edərmə? Təbii ki, indidən bu suallara birmənalı cavab vermək və ya dəqiq proqnoz söyləmək mürəkkəb işdir. Müəyyən tendensiya üzərində isə dayanmaq olar.

Müşahidələr göstərir ki, Pekin, Moskva və Brüssel hələlik gözləmə mövqeyindədirlər. Onlar ABŞ-ı qınayırlar, lakin real addım atmaq fikirləri yoxdur. Məsələn, İran kimi Amerikanı hədələmək, ona hərbi zərbələr endirə biləcəklərindən bəhs etmək meylli hiss olunmur. Əksinə, Vaşinqtonu və Tehranı dözümlü olmağa dəvət edir, dünya ilə oynamamağı tövsiyə edirlər. Bunlar isə ümumi reaksiyadır və realıqda böyük dövlətlərin proseslərin gedişini izlədiyini ifadə edir.

Bu o deməkdir ki, yaxın zamanlarda İraqda, Suriyada və ya Liviyada hansısa səs-küylü bir olay baş verə bilər. Burada məqsəd ya əsas diqqəti İraqda baş verən hadisələrdən yayındırmaq, ya da situasiyanı kardinal surətdə dəyişmək ola bilər. Hər iki variantda risk faktoru böyükdür. Belə bir hadisə regionu daha həssas vəziyyətə gətirər ki, ondan sonra atılacaq addımlardan çox şey asılı olacaq. Faktiki olaraq, region böyük bir müharibənin astanasına gəlmiş olacaq.

Gözləmək olar ki, ABŞ İran istiqamətində yeni addımlar da atsın. İranı tənqidə və tələsikliklə çəkmək üçün müəyyən hadisələr

törənə bilər. Lakin bu zaman proseslərin kimin xeyrinə gedəcəyini demək çətinidir. Həmin kontekstdə bir məqamı unutmamaq olar. Biz, regiondakı yerli separatçı-terrorçu qrupların fəallaşdırılmasını nəzərdə tuturuq. Mümkündür ki, müəyyən dairələr belə bir fəndə əl atsınlar. Və onların fəaliyyəti iki aspekti - məzhəb və etnik fərqlilik sferalarını əhatə etsin. Bu, olduqca təhlükəli bir ssenari olardı. Böyük dövlətlər arasındakı qarşıdurma yerli xalqlar arasındakı itxilafa transfer ola bilər ki, bunun hamı üçün sonucu ağır olar.

Bu prosesdə Avropanın tutacağı mövqe maraqlıdır. Avropa İttifaqı, faktiki olaraq, seyrçi mövqedədir. Düzdür, Fransa, Böyük Britaniya və Almaniya İranla müraciət edərək geniş miqyasda qisasçılığa çalışmamasını tövsiyə ediblər. Onlar hesab edirlər ki, Qərbdən qaynaqlanan bu pozucu fəaliyyəti Qərb ölkələrinin siyasətləri həll etməlidirlər. Yeni bu mənada problemi onlar özlərininki sayırlar. Amerikalı bir kinorejissor da Tehranla müraciət edərək "işə amerikalıların özlərinə buraxmağı" xahiş edib. Bəs bunlar İranı durdurmalıdırmı? Çətin ki, belə çağırışlar effektiv olsun və onların səmimiyyətinə kiməsə inansın. Sanki Avropa bir sakitləşdirici rol oynamağa çalışır. ABŞ-ı durdura bilmirlər, lakin onun vurduqlarını dayandırmağa çalışır, humanizmədən dəm vururlar. Bu üsul qədimdən bellidir və kiməsə indi ona getməz.

Belə çıxır ki, Avropanın da mövqeyi hələ dəqiq deyil. Onlar ABŞ-dan öz oyun qaydalarını və hamı üçün ümumi olan dəyərlər barədə öz interpretasiyasını başqalarına zorla qəbul etdirmək siyasətini dayandırmağı tələb etməlidirlər ki, bu da kəskin surətdə və kollektiv halda duyulmur. Həmin səbəbdən İranın nüvə sazişindən tamamilə çıxdığını bəyan etməsi gözlənilən idi. Deməli, vəziyyət daha kəskin bir duruma doğru getməkdədir. Bu prosesin fonunda deyə bilərik ki, bəli, qlobal geosiyasətdə qüvvələr nisbəti yenilənə bilər. Bu isə, faktiki olaraq, yeni oyun qaydalarının müəyyən edilməsinə aparıb çıxarar. Bunun bütün dünya üçün nə dərəcədə ağırlı olacağını zaman göstərəcək.

Artıq 26 ildir ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında atəşkəs rejimi tətbiq edilsə də, qarşı tərəf buna əməl etmir və işğalçı rejim dəfələrlə atəşkəs rejimini pozmaqla təcavüzkar mövqeyini açıq-aşkar dünya ictimaiyyəti qarşısında sərgiləyir. Ermənistanın hərbi hissələri təmas xəttində mütəmadi olaraq Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində yerləşən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mövqelərini atəşə tutaraq təxribatları davam etdirməkdədir.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi dəfələrlə bəyan edib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatçı fəaliyyətlərindən əl çəkməyəcəyi və yaşayış məntəqələrimizi, mövqələrimizi təkrarən atəşə tutulmasını davam etdirəcəyi təqdirdə qoşunlarımız silahlanmada olan bütün vasitələrdən istifadəyə məhdudiyyət qoymadan düşməni darmadağın edərək, işğal altında olan torpaqların azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması məqsədilə hücum əməliyyatlarını həyata keçirəcək.

Ermənistan təxribatının pərdəarxası məqamları

Ermənilər tərəfindən cəbhə xəttində vəziyyətin gərginləşdirilməsi və digər faktlar göstərir ki, Ermənistan rəhbərliyi çıxılmaz vəziyyətə düşdükdə terror və cəbhədə vəziyyəti gərginləşdirmək kimi metodlardan geniş istifadə edir. Bu günlərdə cəbhə bölgəsində müşahidə olunan gərginlik də Azərbaycanın diplomatik uğurları və Ermənistan rəhbərliyinin mürəkkəb vəziyyətə düşməsi ilə əlaqədardır.

Azərbaycan Ermənistandan fərqli olaraq münaqişənin sülh yoluyla həllində maraqlı olduğunu dəfələrlə dünyaya nümayiş etdirib. Azərbaycanın hər bir uğuruna qısqancılıqla yanaşan Ermənistan qoşunların təmas xəttində vaxtaşırı bu cür təxribatlar törədir. Azərbaycanın Qərbi ölkələri ilə münasibətlərində əsaslı dönüş əldə edildiyi zamanlarda Ermənistan hakimiyyəti xarici havadarlarına arxayın olaraq, törətdiyi təxribatların nə ilə nəticələnməsinin fərqi belə varmır. Lakin bütün dünya ölkələri Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyir, qəti şəkildə münaqi-

Ermənistanın təxribatı onları rüsvayçı məğlubiyyətə sürükləyir

“Azərbaycanın prinsiplial mövqeyi var, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil, olmayıb və heç vaxt olmayacaq”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2016-cı il aprel 2-də Təhlükəsizlik Şurasının iclasında çıxışı zamanı Ermənistana bugünkü günün yaxşı dersi oldu-

Prezident İlham Əliyev: “Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil, olmayıb və heç vaxt olmayacaq”

ilə həlli üçün Ermənistan işğal edilmiş torpaqlardan çıxmalıdır, bunun başqa yolu yoxdur. Əgər Ermənistan rəhbərliyi öz xalqının gələcəyini düşünürsə, bu addımı atmalıdır. Ermə-

“Bizim xarici siyasətimiz qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa söykənir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu məsələ ilə bağlı çıxışlarında dənə-dənə vurğulayıb ki, biz öz xarici siyasətimizi milli maraqlar prinsipi əsasında qururuq: “Bizim xarici siyasətimiz qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa söykənir, Ermənistandan fərqli olaraq biz heç bir gücün forpostu deyilik. Münaqişəni başlayan və onun həllinə imkan verməyən tərəf Ermənistan olduğundan problem 30 ildən çoxdur ki, öz həllini tapmamış qalmaqdadır. Ermənistan qeyri-konstruktiv bəyanatlar verməklə münaqişənin həllinə imkan verməməyə, vaxt udmağa çalışır. Onlar hesab edirlər ki, guya vaxt nə qədər çox uzansa, zaman onların xeyrinə işləyə bilər və onlar daha çox vaxt keçdikcə dünya ictimaiyyətini fakt qarşısında qoya bilərlər. Buna görə də münaqişəyə hər vaxtla mane olurlar. Təbii ki, bu cür mövqe danışıqlar prosesini pozur və onun hərbi yolla həllini qaçılmaz edir”.

Prezident İlham Əliyev, həmçinin bildirir ki, Azərbaycan münaqişənin həlli ilə bağlı öz prinsiplial mövqeyindən dönməyəcək: “Bununla bərabər biz danışıqlara sadıq. Bundan sonra da çalışacağıq ki, bu münaqişə sülh yolu ilə həllini tapsın. Ordumuzun gücünü də daha da artıracağıq. Ona görə artıracağıq ki, Ermənistanın təxribatları cavabsız qalsın”.

Doğrudur, bu gün cəbhədə oğullarımız Vətən uğrunda şəhid olur, Vətən torpağına gömülür. Bu gün canını bu torpaqlar uğrunda fəda edən igid balalarımız sabah həmin faciələrin yenidən yaşanmaması üçün bunu edirlər və bu gün Ali Baş Komandanımız hər an gözlənilən əmrə verə bilər. Özlərini “zavallı” kimi aparan tülkü qəder bəc və xain olan ermənilər bilməlidirlər ki, Azərbaycana xor baxanlar üçün son mənzil məzarlıq və cəhənnəmdir!

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

şənin tezliklə həllinə tərəfdar olduğunu bəyan edirlər. Ancaq Ermənistan ictimaiyyəti başa düşməlidir ki, Azərbaycan ötən əsrin 90-cı illərin əvvəllərində olduğu kimi, zəif dövlət deyil və istənilən təxribata sarsıdıcı cavab verməyə qadir ordusu var.

Ermənistan rəhbərliyi artıq çıxılmaz vəziyyətə düşdüyünü anlayır, cəbhə xəttində təxribat törətməklə və vəziyyəti gərginləşdirməklə Azərbaycanın diplomatik uğurlarını və beynəlxalq aləmin münaqişənin ədalətli həlli ilə bağlı qəti mövqeyini neytrallaşdırmağa çalışır. Ermənistanın son davranışının arxasında, həmçinin məhz bu amil də durur.

ğunu bildirərək, Ermənistanın təxribatları heç vaxt cavabsız qalmadığını və bundan sonra da qalmayacağını demişdir: “Mən dəfələrlə bəyan etmişəm ki, biz məsələni sülh yolu ilə həll etmək istəyirik, müharibə istəmirik. İstəmirik ki, qan tökülsün, anaların göz yaşsın. Azərbaycan, erməni analarının göz yaşlarının tökülməsini istəmirik. Ancaq biz öz haqqımızı tələb edirik. Bir daha deyirəm ki, məsələni sülh yolu ilə həll etmək istəyirik, ancaq biz bundan sonra da sonu belli olmayan prosesdə sadəcə, görüntü naminə iştirak etmək fikrində deyilik. Bunu vasitəçilərə də demişik, Ermənistan tərəfi də bunu bilir. Ona görə də məsələnin sülh yolu

nistanda hökm sürən kriminal-diktatura rejimi öz ölkəsini uçuruma aparır”.

Bu gün də Ermənistanın təxribatlardan əl çəkməməyinin səbəbi N.Paşinyanın Sarkisyanın uğursuz yolunu davam etdirməsidir. Belə ki, Ermənistanın baş naziri N.Paşinyanın Xankəndindəki çıxışına diqqət yetirmək kifayətdir ki, onun məkrli məqsədlərini aydın görmək olar. Paşinyan çıxışı zamanı Azərbaycan torpaqları hesabına “birləşmiş erməni dövlətinin yaradılması” ideyasını - separatizmi dəstəklədiyini dilinə gətirməklə bərabər, “Qarabağ Ermənistanıdır” kimi sərəmsə bəyanatlar səsləndirməklə, o, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin və

Boz ayda qeyd etdiyimiz ikinci Çərşənbə - Od Çərşənbəsi

Xalqın tarixi ilə bağlı aparılan tədqiqatlar zamanı aydın olub ki, qədim köklərə malik Azərbaycan əsrlər boyu öz maddi və mənəvi xəzinəsini qoruyub-saxlaya bilib. Bu zəngin irsdə xalqın soykökünə bağlı olan adət-ənənələr yaşayaraq, bizim əsrə, yəni bugünkü yüzilliyə qədər gəlib çatmışdır. Hər il bəzi müsəlman dünyasının böyük həvəslə qarşıladığı və yola saldığı Novruz Bayramı xalqın tarixi kökünü və adət-ənənələrini özündə yaşadan gündür. Bu bayramın qeyd olunmasına qədər, bildiyimiz kimi, dünyanın və insanın yaranması ilə bağlı müqəddəsləşdirilmiş Su, Od, Yel və Torpaq Çərşənbələri qeyd olunur. Çərşənbələr Novruz bayramının əvəzolunmaz atributlarındanıdır. Bu dörd çərşənbənin qeyd olunmasının arxasında böyük həqiqətlər dayanır. Folklorşünas alimlərin fikrincə, bu çərşənbələr insanın həyata gəlişi və həyatın canlanması ilə əlaqədardır. Hər Çərşənbə təbiətin bir ünsürü ilə əlaqələndirilir.

Bu gün xalqımız Boz ayda ikinci Çərşənbəni - Od Çərşənbəsini qeyd edir. Bu Çərşənbə qədim insanların Güneşə, Oda olan inamından irəli gəlir. Adət-ənənəyə görə, bu gün tonqal qalayıb, alovun üzərindən tullanmaqla daxildə olan bütün çirkabı və azar-bezarları yandırılırlar. Güneş insanlara sevinc gətirdiyi kimi, od da sonsuz fəreh və nikbinlik gətirir. Od - yaşamaq, yaratmaq rəmzidir.

Od Çərşənbəsinə bəzən xalq arasında Xəbərci Çərşənbə, Üskü Çərşənbə, Addı Çərşənbə də deyirlər. İnanclara görə, odu günəşlə, işıqla və gündüzlə əlaqələndirirlər. Bu Çərşənbədə oda sitayiş edilir və onun şərəfinə şənliklər təşkil olunur. Güneş istisini arzulayan ulu babalarımız böyük bir tonqal qalayıb günəşin çıxmasını gözləyər, odun şərəfinə nəğmələr söyləyirdilər. Atəşpərəst etiqadlarına görə, "müqəddəs od"u insana açmaq vermişdi. Ulu babalarımız bunun şərəfinə şənliklər keçirirdilər. İnsan bədənində və təbiətin özündə qorunub-saxlanan istilik də müqəddəs hesab olunurdu. Elə bu istiliyi qoruyub-saxlamaq şərəfinə şənliklər yaranmışdı. Od ilə istinin əsas mənbəyi isə Güneş hesab olunurdu. Onu çağıraraq Qodu nəğmələri xalq arasında geniş yayılır, günəşin istiliyi şərəfinə Azərkan şənlikləri düzənlenirdi.

İndi şər qarışanda hər həyətdə, yaxud məhəllədə tonqallar yandırılır və tonqal başına toplananların hamısı növbə ilə 3 dəfə alovun üstündən tullanırlar. Odlu bağlı xeyli atalar sözü yaranıb: "Od imandır", "Od düşdü yeri yandırır" və s. İnanclara görə, ocağa yaxınlaşanda salam verərlər, od hisli olarsa, uzaqdan qonaq gələcəyinə işarədir. Əgər ocaq yanan da səsənsə, deməli, kimə səndən danışır. Od Çərşənbəsi günü, gün doğanda dünyaya gələn uşaq göyçək və pəhləvan olar. Oda sevgi və inam insanlarda o qədər güclü olub ki, hələ qədim dövrlərdən ona and içiblər. Alqış və qarğışlarda belə, Odu köməyə çağırıblar. Məsələn, "Od haqqı", "Oda düşsən", "Ocağın odlu olsun", "Ocağın qazan görməsin" və s.

Ümumiyyətlə, bütün Çərşənbələrdə Od aparıcı motivdir. Bu, Od amilinin Novruzun mahiyyətində durmasına ən gözəl sübutdur.

Od Çərşənbənin MÜBARƏK!

Zümrüd BAYRAMOVA

Alən Korvez: "Xarici ölkələrdə Xocalı faciəsi ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi çox önəmlidir"

Xocalı faciəsi ilə bağlı faktlara əsaslanan sənədli film çox təsirli idi. Mülki insanların əzab-əziyyətin görmək çox çətin oldu. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məlumatlıyam. Geosiyasətçi olduğum üçün bu münaqişə ilə maraqlanıram. Münaqişəyə dair əlavə məlumatlar almaq üçün bu tədbirə gəldim.

Bu fikirləri Fransada "Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində beynəlxalq humanitar hüquq normalalarının pozulması: əsir, girov, itkin düşmüş şəxslər problemi" mövzusunda keçirilən tədbirdə iştirak etmiş Alən Korvez AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib. "Münaqişə ilə bağlı çoxlu suallar doğur. Bu suallara cavab tapmaq üçün xarici ölkələrdə bu cür tədbirlərin keçirilməsi çox önəmlidir. Burada sənədli film nümayiş olundu. Filmdə şahidlərin dili ilə hansı işğencələrə məruz qaldıqlarını eşitdik. İnsan necə bir-birini vəhşicəsinə qətlə yetirə bilər. Bu axşam gördüklerimiz dəhşətdir. Bu tədbirdə Azərbaycan tərəfi faktlarla vəziyyəti təqdim etdi. Bu tədbirdə münaqişə ilə bağlı çox məlumat əldə etdik", deyə A. Kortez qeyd edib.

"Ölkədə kibertəhlükəsizliyin artırılması üzrə kompleks tədbirlər görülür"

Azərbaycanda kibertəhlükəsizliyin artırılması üzrə kompleks tədbirlər həyata keçirilir. İlk növbədə qanunvericiliyin əsasları yaradılır, standartlar təsdiq edilir, hazırlıq səviyyəsi yüksəldilir, infrastrukturların müasir texnologiyalarla təchiz edilməsi işləri görülür. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri jurnalistlərə müsahibəsində Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar nazirinin müavini Elmır Vəlizadə deyib.

Onun sözlərinə görə, bütün bunlar ümumilikdə ölkəmizdə kibertəhlükəsizlik tədbirlərinin səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəlib: "Bu kompleks fəaliyyətdir, yalnız dövlət qurumlarını deyil, eyni zamanda, respublikanın bütün biznes strukturlarını, ictimai qurumları və fərdi istifadəçiləri əhatə edir."

İran mətbuatı: Bakı müxtəlif ölkələrdən çox sayda turistin üz tutduğu əsl turistik şəhərdir

Bakı müxtəlif ölkələrdən çox sayda turistin üz tutduğu əsl turistik şəhərdir. Bu mənada, onun alış-veriş mərkəzləri ilə tanışlıq hər bir turist üçün əhəmiyyətlidir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər İranın nüfuzlu İSNA xəbər agentliyinin saytında dərc olunub. Qeyd olunub ki, Bakıda saysız-hesabsız ticarət mərkəzi fəaliyyət göstərir. Onların əksəriyyətində məşhur markalara rast gəlmək mümkündür.

Nizami küçəsi

Əslində alış-veriş səyahətin ən cazibədar hissələrindən biridir. Bakıya səyahət zamanı suvenir almaq eşqinə düşsəniz, Nizami küçəsi ən uyğun yerdir. Odur ki, bu küçəni gəzməyi unutmayın. Çoxsaylı alış-veriş mərkəzlərinin, brend mağazalarının yer aldığı bu küçə həm də paytaxtın ən gözəl küçələrindəndir. Onun adı Nyu-Yorkun, Parisin dəbdəbəli küçələri ilə yanaşı çəkilir. Bəzən ona "Bakının Şanzelize prospekti" belə, deyilir.

"Sədərək" Ticarət Mərkəzi

Bakıdakı "Sədərək" Ticarət Kompleksi iranlı turistlər üçün ən uyğun ticarət mərkəzlərindən biri hesab olunur. Burada satılan məhsulların demək olar ki, hamısı xaricdən gətirilir. Lakin "Sədərək"də qiymətlər daha sərfəlidir. Bura pərakəndə satışla yanaşı, həm də ən böyük topdanasatış mərkəzlərindəndir. Beləliklə, keyfiyyətli xarici mal axtaran səyahətçi üçün "Sədərək" Ticarət Mərkəzi yaxşı seçim ola bilər.

"AF Center"

Bakının ən gözəl alış-veriş mərkəzlərindən biri 28 May küçəsində yerləşən "AF Center Bakı" ticarət mərkəzidir. Mərkəz metro stansiyasının yaxınlığında yerləşdiyindən, oraya getmək çox asandır. Şəhərin istənilən nöqtəsindən bu mərkəzə rahatlıqla çatıla bilər.

Ticarət mərkəzinin sahəsi 16 min kvadrat metrdir. Burada dünyaca məşhur markalara aid məhsullara rast gəlinir. Zövqlü insanlar üçün bu mərkəz ideal alış-veriş məkanıdır.

"Aygün City"

"Aygün City" alış-veriş mərkəzi də münasib qiymətlərlə tanınır. Əgər istəyiniz məhz münasib qiymətlərsə, bura ən optimal seçimlərdəndir. Onun fərqli cəhətlərindən biri isə gecə saat 01:00-dək işləməsidir. Burada əyləncə məkanları da fəaliyyət göstərir.

Birinci sinfə qəbul qaydaları açıqlanıb

Martın 2-də Təhsil Nazirliyində birinci sinfə şagird qəbuluna həsr olunan mətbuat konfransı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, mətbuat konfransında birinci sinfə şagird qəbulu və bu prosesdə tətbiq olunan yeniliklərlə bağlı məlumat verilib. Qeyd olunub ki, 2020-2021-ci dərs ilində ölkənin bütün ümumi təhsil müəssisələrinin birinci siniflərinə şagird qəbulu www.mektebeqebul.edu.az sistemi vasitəsilə elektron qaydada həyata keçiriləcək. Sistemdə onlayn qeydiyyat martın 10-dan etibarən aktivləşdiriləcək. Məktəb seçimi isə martın 13-dən sentyabrın 15-dək həyata keçiriləcək.

Media nümayəndələrinin nəzərinə çatdırılıb ki, 2020-2021-ci tədris ili üçün ümumtəhsil məktəbləri, lisey və gimnaziyalarda I sinfə şagird qəbulu Azərbaycan bölməsi üzrə ümumi qaydada, tədrisin digər dillərdə aparıldığı bölmələrə isə uşaqların şifahi nitq bacarıqlarının qiymətləndirilməsi yolu ilə həyata keçiriləcək (Bakı Avropa Liseyi, Respublika İncəsənət Gimnaziyası və Bülbül adına orta ixtisas musiqi məktəbləri istisna olmaqla).

Məlumat verilib ki, "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən, tədrisin digər dildə aparıldığı məktəbəhazırlıq qruplarına cəlb olunmuş uşaqların birinci siniflərə qəbulu həmin dildə şifahi nitq bacarığını qiymətləndirən müsahibələrin nəticəsi əsasında həyata keçirilir. Tədrisin digər dildə aparıldığı məktəbəhazırlıq qruplarına cəlb olunmuş uşaqların müsahibələri fevralın 24 -dən start verilib və martın 3-də yekunlaşacaq.

Məktəbəhazırlıq qruplarına cəlb olunmamış digər dildə təhsil almaq istəyən uşaqların birinci siniflərə qəbulu həmin dildə şifahi nitq bacarığını qiymətləndirən müsahibələrin nəticəsi əsasında həyata keçiriləcək. Bu müsahibələr aprelin 1-dən başlayaraq təşkil olunacaq. Uşaqları müsahibədən uğurla keçən valideynlər mayın 1-dən etibarən məktəb seçiminə başlaya bilərlər.

Bildirilib ki, məktəbəhazırlıq qruplarında təhsil alan uşaqların növbəti tədris ili üçün həmin məktəbin I sinfinə qəbulu sistemdə avtomatik elektron sorğu yaradılmaqla həyata keçirilir. Məktəbəhazırlıq qruplarındakı uşaqlar üçün sistemdə avtomatik sorğu yerləşdirildikdən sonra valideyn martın 10-dan 13-dək şəxsi kabinetdən ərizəni çap edib məktəbə təqdim etməlidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, I sinfə elektron sistem vasitəsilə ərizələrin qeydiyyatı məsələlərində vətəndaşlara kömək göstərilməsi məqsədilə alternativ qeydiyyat mərkəzləri fəaliyyət göstərəcək. Qeydiyyat zamanı hər hansı çətinliklə qarşılaşan, alternativ qeydiyyat mərkəzində övladının qeydiyyatı mümkün olmayan valideynlər aprelin 1-dən həftənin III və V günləri Apellyasiya komissiyalarına müraciət edə bilərlər.

Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafında xidmətləri olan alim

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Əziz Mirəhmədovun 100 illik yubileyi qeyd olunacaq

Azərbaycan mədəniyyətindən və onun inkişaf mərhələlərindən söz açarkən ilk olaraq bu sahədə çalışan yaradıcı simaların əməyi, sənət irsi göz önündə canlanır. Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığının görkəmli nümayəndəsi, tanınmış tənqidçi və mətnşünas alim, Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, əməkdar elm xadimi, filologiya elmləri doktoru, professor **Əziz Mirfeyzulla oğlu Mirəhmədovun yaradıcılıq yolu onillikləri əhatə edir.**

Ömrünün gənclik dövründən başlanan sənət yolu müdriklik çağına qədər davam etmişdir. Belə insanların yaradıcılıq irsi dövlət tərəfindən bu gün böyük qayğı və diqqət əhatəsindədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan ədəbiyyatında, tarixində müstəsna rolu olan sənətkarların yubiley tədbirlərinin keçirilməsi, eləcə də fəxri adlar, mükafatlarla təmin edilməsi məqsədi ilə imzaladığı sərəncamlar milli mədəniyyətimizə dövlət tərəfindən göstərilən diqqətin bariz nümunəsidir. Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Əziz Mirəhmədovun 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafında mühüm xidmətləri nəzərə alaraq, görkəmli alim Ə.Mirəhmədovun anadan olmasının 100 illik yubileyinin qeyd olunmasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirəcək.

Ömrünün altmış ilini ədəbiyyat tariximizin xüsusən, XIX əsri və XX əsrin əvvəllərini əhatə edən dövrünün sistemli tədqiqinə həsr etmiş, sanballı araşdırmaları ilə milli ədəbiyyatşünaslıq elmini zənginləşdirir. Alimin yaradıcılıq yolu ədəbi-elmi fikrimizin yarım əsrə yaxın əldə etdiyi nailiyyətləri, nəzəri axtarışların istiqamətlərini, onun uğurlarını və metodoloji qüsurlarını bütün dolğunluğu ilə özündə əks etdirir.

Mirzə Fətəli Axundzadə, Mirzə Ələkbər Sabir, Cəlil Məmmədquluzadə və Məhəmməd Hadi kimi qüdrətli ədəbi şəxsiyyətlər haqqında ictimai fikir cərəyanları ilə bədii fikrin əlaqələrini vəhdətdə götürən Ə.Mirəhmədovun fundamental əsərləri ədəbiyyatşünaslığımızın nailiyyətləri sırasında özünəməxsus yer tutur. Ə.Mirəhmədovun Azərbaycan romantizminin estetik prinsiplərinə dair ümumiləşdirici mülahizələri bu istiqamətdə sonrakı tədqiqatlar üçün elmi-metodoloji baza rolu oynamışdır. Onun M.Ə.Sabir haqqında Bakıda və Moskvada çap etdirdiyi fundamental monoqrafiyaları ədəbiyyatımızda ictimai satiranın tarixi gerçəkliyin təsiri ilə yeni, mütərəqqi məzmun qazanmasını, Sabir poeziyasının Azərbaycanda yeni tipli ədəbiyyatın təşəkkülündə rolunu üzə çıxarır. "Xudojestvennaya literatura" nəşriyyatının çap etdiyi "Ağlar güləyən" monoqrafiyası Sabir irsini keçmiş sovet məkanında təbliğ və təqdir etdiyi kimi, ədəbiyyatşünaslığımızın da bu səviyyədə təmsil olunmaq hüququnu və imkanlarını nümayiş etdirdi. Bütün fəaliyyəti boyu çox məhsuldar işləyən Ə.Mirəhmədov 18 kitabın, 500-dən artıq elmi məqalənin müəllifidir. Onun "M.F.Axundov", "Abdulla Şaiq", "Sabir", "Məhəmməd Hadi", "Azərbaycan Molla Nəsrəddini", "Satirik gülüşün qüdrəti", "Ağ-

lar güləyən" monoqrafiyaları, "XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında satiranın inkişafına dair", "Zakir və XIX əsr Azərbaycan satirası", "XX əsrin əvvəllərində ədəbi hərəkat: tənqidi realizm" və s. sanballı məqalələri ədəbiyyatımızın tarixinin öyrənilməsində ən etibarlı mənbələrdəndir. Hələ ötən əsrin 40-cı illərində iki cildlik "Müxtəsər Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi"nin hazırlanmasında yaxından iştirak edərək ilkin təcrübə qazanmış, sonrakı illərdə isə pux-tələşmiş alim kimi üçcildlik "Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi"nin əsas müəlliflərindən biri olmuşdur. O, nəşri planlaşdırılmış yeddi cildlik "Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi"nin də aparıcı müəlliflərindən biri idi. Yorulmaz tədqiqatçının böyük zəhməti bahasına müxtəlif illərdə Cəlil Məmmədquluzadənin əsərlərinin ikicildliyi, üçcildliyi və altıcildliyi çapa hazırlanıb nəşr edilmiş, onun tərəfindən hər nəşrə müqəddimə, izah və şərhlər yazılmışdır.

O, "Molla Nəsrəddin" jurnalının 25 illik nömrələrinin transliterasiyası, 12 cildə çapa hazırlanması və birinci cildin nəşr edilməsi işini də başa çatdırmışdı. Ölkəmizdə ədəbiyyatşünaslıq ensiklopediyasının əsas yaradıcılarından olan Ə.Mirəhmədov, eyni zamanda, mətbuat tariximizin öyrənilməsində əhəmiyyətli işlər görmüşdür. "Əkinçi" qəzetinin və "Molla Nəsrəddin" jurnalının yeni əlifba ilə nəşr edilərək geniş oxucu auditoriyasına çatdırılması alimin mətnşünaslıq sahəsində təqdirəlayiq fəaliyyətinin nəticələrindəndir. Ə.Mirəhmədov yüksəkixtisaslı elmi kadrlar hazırlanmasına böyük əmək sərf etmişdir.

Belə bir yaradıcılıq yolu keçmiş alimin 100 illik yubileyində sənət irsinə diqqət yetiriləcək, ədəbiyyat tarixi və nəzəriyyəsi, mətbuat tarixi, mətnşünaslıq, bibliografiya və kitab mədəniyyətinə dair çoxsaylı tədqiqatları diqqətə çatdırılacaq.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Elmir Vəlizadə: "Azərbaycanda əhalinin 80 faizi internet istifadəçisidir"

"Hazırda ölkəmizdə rəqəmlə informasiya sürətlə gedir. Fiber-optik LTE şəbəkəsi genişlənir. 5G-yə keçid üzrə hazırlıq işləri aparılır, sınaq keçirilir". Bu fikirləri Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar nazirinin müavini Elmir Vəlizadə deyib.

E.Vəlizadə bildirib ki, Azərbaycan da əhalinin 80 faizi internet istifadəçisidir. "Bütün bunlar ölkəmizin kiber məkanının təhlükəsizliyinin yüksək səviyyədə təmin olunmasını şərtləndirir"-deyə, nazir müavini vurğulayıb.

Azərbaycan dilini öyrənmək istəyən əcnəbilər üçün dərsliklərin təqdimatı olub

AMEA-da "Azərbaycan dilini dünyaya tanıdaq" devisi altında icra edilən "Salam, Azərbaycan!" adlı layihə çərçivəsində hazırlanmış tədris vəsaitlərinin təqdimatı olub. Tədbir AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutub. Mərasim Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Daha sonra Suriyada şəhid olan türk əsgərlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbiri açan AMEA-nın birinci vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli layihənin ölkə başçısının "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqram", "Azərbaycan dilinin elektron məkanda daha geniş istifadəsinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" sərəncamları, o cümlədən "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərmanı çərçivəsində icra olunduğunu bildirib.

İ.Həbibbəyli Dilçilik İnstitutu tərəfindən hazırlanmış və təqdimatı keçirilən A1, A2, B1, B2 səviyyəli dərs vəsaitlərinin ölkəmizdə təhsil alan əcnəbi vətəndaşlar, xarici investorlar, azərbaycanşünaslıqla məşğul olmaq istəyənlər, həmçinin Azərbaycanı tanımaqda maraqlı olan şəxslər üçün faydalı olacağını bildirib.

Mərasimdə, həmçinin, Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoylu, Hindistan Respublikasının ölkəmizdəki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Vanlavavna Bavintlunq, Roma-Katolik Kilsəsinin Azərbaycanlı ordinarisi Vladimir Fekete, Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının arxiyepiskopu Aleksandr İşeyin və digərləri çıxış edərək, ölkəmizin multikultural dəyərlərindən danışaraq, nəşrlərin əcnəbi vətəndaşlar üçün faydalı olacağını söyləyiblər.

ZÜMRÜD

"Azərbaycan BMT-də islahatlar xəttini ardıcıl şəkildə müdafiə edir"

"BMT Azərbaycanın müstəqilliyi elan olunduqdan sıralarında dayandığı və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü, suverenliyini tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır. Azərbaycan BMT sisteminə dünya sülh və təhlükəsizlik prosesinə çox böyük töhfələr verib. BMT-nin bütün əməliyyatlarında, istər humanitar aksiyalarında, istərse də dünyanın müxtəlif bölgələrində sülhə və təhlükəsizliyə yönəlmiş fəaliyyətlərində hər zaman iştirak edib. Sadəcə BMT-nin üzvü kimi passiv bir status daşımayıb". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq, siyasi şərhçi Aydın Quliyev deyib. O, bildirib ki, sözsüz ölkəmizin BMT-yə üzv olduğu bu illər ərzində bizim hər birimizin Azərbaycan vətəndaşı olaraq dövlətimizin BMT-yə nə verdiyi və BMT-dən nə ala bildiyinin müqayisəsini aparmağa tam haqqımız və hüququmuz var: "Deyilməsi nə qədər çətin olsa da, lakin etiraf etmək lazımdır ki, BMT üzv olduğumuz illərdə ölkəmizin BMT-nin prinsiplərinə verdiyi töhfələrin qarşılığında BMT-dən aldıkları çox azdır. Bizim ən böyük problemimiz olan Qarabağ probleminin ədalət və hüquq normalarına uyğun həlli çərçivəsində biz BMT-dən ancaq və ancaq deklarativ bəyannamələr almışıq. Doğrudur BMT indiyə qədər 4 qətnamə qəbul edib və bu qətnamələrdə ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi birmənalı şəkildə əks olunsada, qəbul olunan qətnamələrin tələblərinin həyata keçirilməsi üçün biz BMT-dən ardıcıl və ısrarlı bir fəaliyyət görməmişik. Başqa situasiyalarda Təhlükəsizlik Şurasının qəbul elədiyi qətnamələr çox qısa müddətdə həyata keçirildiyi halda, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının azad edilməsi ilə bağlı qətnamələrin həyata keçirilməsində biz BMT-dən istədiyimiz və BMT-nin öz prinsiplərinə uyğun prinsipliliyini, qətiyyətini illərdir görmürük. Hətta təcavüzkar Ermənistanın dövlət rəhbərləri, BMT tribunallarından dəfələrlə özlərinin təcavüzkarlıq və ilhaqçı siyasətlərinin ayrı-ayrı prinsiplərini dünyaya yaymaq üçün bir fürsət kimi istifadə ediblər və bunun da cavabını almayıblar".

Politoloq qeyd edib ki, BMT-nin bütün baş katibləri indiyə qədər Ermənistan prezidentlərini, dövlət başçıları sanki heç nə olmamış kimi qəbul ediblər və danışqlar aparıblar: "Ancaq bir dəfə də olsun biz üz-üzə söhbətlərdə Azərbaycanın torpaqlarının azad oluması ilə bağlı qəbul etdiyimiz qətnamələri nə üçün yerinə yetirmirsiz kimi sualları kəskin və birmənalı şəkildə onlara ünvanlamayıblar. Azərbaycan BMT-nin prinsiplərinə dünya sülh və təhlükəsizlik maraqları baxımından böyük töhfələr versə də, ancaq bunun müqabilində hələ istədiyimiz və haqqımız olanı almamışıq. Təkcə onu demək kifayətdir ki, BMT-nin multikulturalizm, sivilizasiyalararası, mədəniyyətlərarası dioloq kimi böyük platformalarla həyata keçirilməsində bu gün Azərbaycan çox əvəzsiz rol oynayır. Bəlkə də bu platformaların həyata keçirilməsində Azərbaycan qədər BMT-nin prinsiplərinə dəstək verən ikinci bir ölkə yoxdur. Bu gün dünyada tolerantlıq, dinlərarası, mədəniyyətlərarası, sivilizasiyalararası dioloqun ən böyük məkanı, hətta BMT-nin özünün platformasından daha böyük Azərbaycan, məhz Bakıdır".

A.Quliyev vurğulayıb ki, ilk dəfə olaraq BMT və ATƏT-in arasında dünyada təhlükəsizlik və sülh naminə birgə konfransın keçirilməsi təşəbbüsü ilə də məhz Azərbaycan çıxış edib: "Ona görə də Azərbaycanın bu gün BMT-nin sıralarında dayandığı bu illərdə baş verənləri təhlil edərkən qürur hissi keçirməliyik ki, ölkəmiz nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın belində sadəcə yük deyil, bu təşkilatın prinsiplərini həyata keçirilməsi üçün çox aktiv şəkildə iştirak edir, onun siyasətinə yeniliklər gətirməyə çalışır. BMT-də islahatlar xəttini ardıcıl şəkildə müdafiə edir. Eyni zamanda bunu da bir daha qeyd etməliyik ki, biz indiyə qədər BMT-dən istediklərimizi və haqqımız olanı ala bilməmişik".

Aysel Məmmədova

Koronavirusa görə qorxu və həyəcanın faydası yoxdur

Sosial şəbəkələrdə süni şəkildə yaradılan təşviş və şahidi olduğumuz müzakirələr, dünya ictimaiyyətini narahat edən koronavirusun Azərbaycan ictimaiyyətinin də narahatçılığına səbəb olduğunu deməyə əsas verir. Çinin Hubey əyalətinin Uhan şəhərində baş qaldıran koronavirusun ilk dəfə 1960-cı ildə qeydə alınmasına baxmayaraq, həmin virus yayılması səbəbindən yaranan xəstəlik nədənsə, bu virusun yenidən peyda olmasından sonra dünya ictimaiyyətində bir təşvişə səbəb olub. Ölkəmizdə isə koronavirusla bağlı narahatlıq, məhz həmin virusa İranda da yoluxma hallarının qeydə alınmasından sonra daha çox müşahidə edilməyə başlayıb. Bu da İranın Azərbaycanla qonşu olduğunu nəzərə aldıqda tamamilə başadüşüldür.

Dünya

Səhiyyə Təşkilatı bu vaxtdək 2800 nəfərə yaxın insanın virusun törətdiyi xəstəlik səbəbindən həyatını itirdiyini açıqlayıb. Sözügündən təşkilatın açıqladığı statistikaya əsasən, son dövrdə 80 mindən bir qədər artıq insan bu virusa yoluxub. Maraqlıdır, görəsən, bu statistik rəqəmlər digər viruslar və xəstəlik halları ilə müqayisədə nədən xəbər verir? Daha dəqiq desək, sürətlə yayıldığı bildirilən bu xəstəlik digərləri ilə müqayisədə nə dərəcədə təhlükəlidir və bu qədər qorxuya dəyərmi?

Koronavirus cəmiyyətin bu vaxta qədər rastlaşdığı viruslardan heç də daha təhlükəli, daha qorxulu deyil

Hər bir ölkədə, eləcə də Azərbaycanda ağ ciyər xəstəliyi hesab olunan pnevmoniya və vərəm xəstəliyi kimi koronavirus da, məhz ağ ciyər xəstəliyinə səbəb olur və hava-damcı yolu ilə yayılır. Onu da unutmək lazım deyil ki, bütün dünyada, eləcə də Azərbaycanda pnevmoniya və vərəm xəstəliyi müalicə olunan xəstəlik hesab olunur. Təbii ki, pnevmoniya və vərəm də vaxtında müalicəsi olunmazsa, bu xəstəliyə tutulan insanlar öz həyatlarını itirə bilərlər. Bir sözlə, istənilən xəstəliyin vaxtında müayinəsi və müalicəsi əsas şərtidir və ən vacib olanı da narahatlıq, yaxud təşviş deyil, məhz xəstəliklə mübarizə tədbirləridir. Bu baxımdan ağ ciyər xəstəliyinə səbəb olan koronavirusa görə ən vacib olanı vaxtında müayinə və müalicə olunmaqdır.

Doğrudur, koronavirusun yayılma sürəti adi qripdən iki dəfə çoxdur. Virusun yayılma sürəti həmçinin, 2003-cü ildə qeydə alınan Kəskin Respirator Sindromu, SARS-dan 6 dəfə, ya da 7 dəfə çoxdur və məhz insanları da təşviş salan elə budur. Amma təşviş düşən insanlar onu da nəzərə almalıdırlar ki, adi qızılca virusu havada onlarla metr asılı vəziyyətdə qala bildiyi, bu məsafədə olan sağlam insana ötürülə bildiyi halda, koronavirus cəmi iki metr məsafəyə yayılma qabiliyyətinə malikdir və koronavirus xəstəsi virusu sağlam insana öskürərək, nəfəs alıb-verərək, təmasda olaraq ötürür.

Virusa yoluxanlarda ölüm halları daha çox yaşlı insanlarda müşahidə edilir. Bu isə ondan xəbər verir ki, immuniteti zəif insanlar xəstəliklə sadəcə mübarizə apara bilmir və bu səbəbdən həyatlarını itirirlər. Bu fakt isə təkəcə koronavirusa aid deyil və istənilən xəstəliyin müalicəsində aparıcı rolunu immunitet oynayır və immuniteti zəif olan in-

sanlarını, karantinə götürülməsini labüd edir. Çünki hələ təsdiq olunmamış, inkubasiya dövrünü keçən xəstəliyin sağlam insana ötürülmə riski böyükdür və bir sözlə, hələ inkubasiya dövründə belə virus birindən digərinə ötürülə, keçə bilər. Bu baxımdan, narahatlıq deyil, vacib məsələ məhz şübhəli bilinənlərin təcrid olunmasıdır ki, risk faizi sıfıra endirilsin.

“Qorxunun əcələ faydası yox”, zərb məsəlində olduğu kimi, koronavirusa görə də qorxunun, həyəcanın faydası yoxdur

İnsanların qorxu hissi, narahatlıq keçirməsindənə, maariflənməsi, xəstəlik barədə məlumatlanması daha faydalıdır. İnformasiyanın asan şəkildə əldə edildiyi bir zamanda sözügündən virus, yaxud digər bir xəstəlik, gözəlinən təhlükə barədə məlumat əldə etmək, qabaqlayıcı tədbirlər görmək, eyni zamanda qorxudan, həyəcandan da azad olmaq olar. Halbuki, məlumatlılıq üzündən cəmiyyətdə qorxu, həyəcan hökm sürə bilər. “Qorxunun əcələ faydası yox”, zərb məsəlində olduğu kimi həyəcan keçirməyin

də həqiqətən heç bir xəstəliyə nə faydası ola bilər, nə də bu həyəcanın nəyi isə dəyişdiyinin şahidi olan olmayıb. Analoji olaraq, koronavirusa görə də qorxunun, həyəcanın faydası yoxdur və maariflənmə, məlumatlanmış cəmiyyət bu qorxu və həyəcandan azad ola bilər. Ola bilsin ki, cəmiyyəti bir az da narahat edən ötən 2 ay müddətində bu xəstəliyə qarşı peyvəndin hazırlanmasıdır. Amma unutmək lazım deyil ki, SARS virusuna qarşı peyvəndin hazırlanması düz 20 aya qədər uzanmışdı. Halbuki, mütəxəssislər koronavirusa qarşı peyvəndin hazırlanmasının bir ilə qədər çəkəcəyini xəbər verirlər. Bu müddət, xəstəliyə səbəb olan virusun araşdırılması, onun əleyhinə tətbiq ediləcək vasitələrin müəyyən edilməsi, təcrübələrdə tətbiqi və sair məsələlərə görə sərf olunacaq zaman nəzərə alınaraq mütəxəssislər tərəfindən təyin edilib. Bu baxımdan, cəmiyyət qorxmalı, həyəcan keçirməli deyil, həmin müddəti gözəlməli və bu müddət ərzində müəhləfə olunmalıdır.

Əslində, koronavirusa yoluxanlar arasında ölənlərin sayından müalicə olunaraq sağaldırların sayının müqayisəyə gəlməyəcək dərəcədə dəfələrlə çox olması belə təsdiq edir ki, tibb elmi hazırkı dövrdə də bu xəstəliklə mübarizə aparmaq, müqavimət göstərmək qarşısını almaq əzmindədir. Dünya səviyyəsində, global miqyasda aparılan araşdırmalar, eyni zamanda, bütün dünyanın, bəşəriyyətin buna maraqlı olması xəstəliyin mümkün qədər ən yaxın zamanda qarşısının tapılacağına, peyvəndinin istehsal olunacağına ümidləri artırır.

İnam HACIYEV

Nazirlər Kabineti yanında operativ qərargah koronavirus təhlükəsi ilə bağlı bütün məlumatları ciddi araşdırır

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında operativ qərargah koronavirus təhlükəsi ilə bağlı mətbuatda yayılan və vətəndaşların

müraciəti ilə da xil olan bütün məlumatları ciddi araşdırır və operativ reaksiya verir. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən

AZƏRTAC-a verilən məlumatda deyilir ki, martın 1-də sosial şəbəkələrdə yayılmış və xüsusi geyimdə olan həkimlərin içərişəhər metrostansiyası yaxınlığında görünməsinə əks etdirən videomaterial, vətəndaşlar tərəfindən verilmiş məlumat əsasında, xəstəlik şübhəsi olan şəxsin nəzarət altına alınması zamanı çəkilib.

Koronavirus şübhəsi ilə müşahidə altına alınan və ya xəstəlik şübhəsi ilə Təcili Tibbi Yardım müraciət edən istənilən şəxs olduğu yerdən məhz bu xüsusi geyimlərdə olan həkimlər tərəfindən xəstəxanaya aparılır. Bu görüntülər şəhərdə yeni koronavirus xəstəsinin aşkar olunduğu demək deyil, profilaktik tədbirlərin tərkib hissəsidir. Ölkədə yeni koronavirus xəstəliyinə yoluxma faktı qeydə alınarsa, ictimaiyyət bu barədə məlumatlandırılacaq. Bir daha vətəndaşlardan süni ajiotaj yaratmamağı və rəsmi mənbələrdən paylaşılan məlumatları izləməyi xahiş edirik.

Fransa hökumətinin yeni pensiya siyasəti kütləvi nümayişləri qızışdırıb

Fransada yeni pensiya islahatı layihəsi 13 gün Milli Assambleyasında müzakirə olunduqdan sonra Baş Nazir Eduard Filip Konstitusiyanın 49.3 maddəsindən istifadə ediləcəyini və pensiya haqqında qanun layihəsinin səsvermə keçirmədən qəbul olunacağını bildirdikdən sonra ölkədə vəziyyət daha da gərginləşib. AZƏRTAC xəbər verir ki, pensiya haqqında yeni qanun layihəsinə təklif edilmiş 40 min dəyişiklik 13 gün müzakirə olunduqdan sonra yalnız 1 maddə qəbul olunub. Hökumət qanun layihəsinin yaya qədər qəbul etmək niyyətində olduğu üçün qanun layihəsinin səsvermə olmadan qəbul edilməsi ilə bağlı qərarını elan edib. Milli Assambleyada müzakirələr dərhal dayandırılıb. Bu addım müxəlif partiyaların, eləcə də əhəlinin narazılığı ilə qarşılaşıb.

Bakı Nəqliyyat Agentliyində qərargah yaradılıb

Koronavirus (Covid-19) epidemiyasının yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması, profilaktik və təxirəsalınmaz tədbirlərin operativliyini təmin etmək məqsədilə Bakı Nəqliyyat Agentliyində (BNA) qərargah yaradılıb. BNA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, bununla yanaşı, agentliyin (012) 404-79-95 nömrəli “qaynar xətt”i fəaliyyətə başlayıb.

Eyni zamanda, ictimai nəqliyyatda kəskin respirator xəstəliklərin yayılmasına qarşı qabaqlayıcı tədbirlər davam edir. Bu çərçivədə, paytaxtda müntəzəm səmərəliliyinə xətirləndirən avtobuslar dezinfeksiya edilir. Son bir neçə gündə 1500-dək avtobusda dezinfeksiya işləri aparılıb.

ELAN

“Nar” abunəçilərinin nəzərinə!

“Azerfon” MMC və fərdi müştərilər arasında bağlanmış abunə müqaviləsinin müvafiq maddələrinə əsasən 12.03.2020-ci tarixindən etibarən “White” tarifində dəyişiklik ediləcək. Daha ətraflı məlumatı nar.az sahifəsindən əldə etmək olar.

Bakı şəhəri, Yeni Günəşli qəsəbəsi, “AB” yaşayış sahəsi, ev 56, mənzil 3 ünvanında qeydiyyatda olan Mehraliyev Mayıl Təhməz oğluna məxsus, Suraxanı rayonu Yeni Günəşli qəsəbəsi “AB” yaşayış sahəsi, 153 sayılı binanın qarşısında yerləşən qaraja verilmiş texniki pasport itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Texnologiya müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Tağızadə Güler Əlif qızının adına verilmiş Tex.19055B/02 №-li tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

TƏRS BAXIŞ

Məqsədsiz “REAL”-a qarşı qaragüruh hücumu - vəziyyət şiddətlənməkdə davam edir

Son günlər müxalifətin yeniləşməsi və irəli gedə bilməsi üçün 90-ların siyasətçilərindən, eləcə də düşüncə tərzlərindən birdəfəlik qurtulmağın vacib olduğunu deyən “REAL” partiyasının funksionerləri məhz ittiham etdikləri köhnə təfəkkürlü müxalifətcilər tərəfindən ardıcıl hücumlara məruz qalmaqdadır.

Belə ki, “realçılar”ın, daha dəqiq desək, Natiq Cəfərlinin və Erkin Qədirinin sözlərinə qarşı ilk olaraq, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu çıxıb. Partiya sədrinin sözlərinə görə, 1990-cı ildə çıxan siyasətçilər “istiqlalçılardır” və onların siyasi arenadan silinmələri üçün “REAL” funksionerinin verdiyi təklif süni şəkildə ortaya atılıb.

Məsələ ilə bağlı mətbuata açıqlamasında “unudurlar ki, sözdə “sən siyasətdən get, mən gəlirəm” deməklə iş olmur”, açıqlamasını verən Cəlaloğlu əlavə edib ki, əgər “REAL”çılar özlərini güclü hesab edirlərsə, buyurub köhnələri sıradan çıxarsınlar: “Sən güclü-sənsə, xalqı öz arxanca apara bilən-sənsə öz siyasi mübarizəni apar və təbii proses olaraq gəl bizi sıradan çıxar. Sən özün ortaya ciddi mübarizə qoya, özünü qəbul etdirə bilmirsənsə, hansı məntiqə 90-ların siyasətçilərinə “sən get, mən gəlirəm” deyirsən?!”

**Sərdar Cəlaloğlu
“REAL”çıları dələduz hesab edir**

“Sən demirsən ki, 1990-cı illərin siyasətçiləri köhnəlik? Yaxşı, sən təzə-sən, irəli çıx, özünü göstər və mənə qalib gəl”, bildirən ADP sədri həтта “REAL”-çılara meydan da oxuyub: “Amerikada təhsil almısan, Amerikanın sənə verdiyi ağılla mənə qalib gəl. Yoxsa, sən özün heç nə etmə, heç bir mübarizə aparma, sonra da çıx mənə “sən get, biz gələk” tələbini ortaya qoy... Xeyir ola?! Niyə getməliyəm?! Mən meydanı, xal-

qı verməliyəm sən kim dil pəhləvanının, dələduzların əlinə ki, öz bildiyini edə-sən?! Siyasət mübarizə meydanıdır, bu nə deməkdir ki, sən illərin siyasətçilərinə deyirsən ki, mən səndən önə keçə bilmirəm, sən kənara çəkil. Sən ona görə qalib gələ, önə keçə bilmirsən ki, sən özün guya yeni siyasi qüvvə olsan da, sən in idəyaların köhnədir, bu xalqa lazım deyil. Xalq ağı qaradan yaxşı seçə bilir. Baxıb görür ki, sən in dediyin sözlər, sən in yanaşmanın onun milli maraqlarına uyğun deyil. Odur ki,

“1990-cı illərin siyasətçiləri getsin” kimi fikirlər hamısı cəfəng sayıqlamalardan başqa şey deyil”.

**AXP, Müsavat və AXCP
də “REAL”a qarşı
hücumu start verib**

Maraqlıdır ki, ADP sədrinin “REAL” səlahiyyətini ittiham etməsinə AXP sədri Pənəh Hüseyn də dəstək göstərrib. P.Hüseyn bildirib ki, bu məsələni ortaya atmaq zamanı deyil. Həтта qeyd edib ki, bu cür məsələlər gündəmdə aktual sayıla bilməz.

Digər ənənəvi müxalifət partiyası sədriləri də “REAL”a qarşı hücumlara başlayıblar. Xüsusilə, AXCP və Müsavat tərəfdarları sədrilərin təlimatları ilə sosial şəbəkələrdə “REAL”a qarşı söyüş kampaniyalarına start veriblər. Sadəcə, ideya irəli sürən “REAL”çıların iddiasına qarşı belə bir radikal mövqenin bildirilməsi həm də belə düşünməyə zəmin yaradır ki, radikal təmayüllü müxalifətcilər həqiqətən də köhnəliklərinin fərqi nə varmağa başlayıblar. Ancaq göründüyü kimi, heç vaxt reallığı dərk edə bilməyənlər bu dəfə də öz köhnə şəkərlərinə qalmaqda davam edirlər. Əslində isə, onlar ötən əsrin 90-cı illərin müxalifətciləri kimi qalmaqda yanaşı, həm də həmin dövrdə siyasi məzarlığa gömülənlər.

Rövşən RƏSULOĞ

Son günlər ənənəvi ampluasında olan AXCP sədri Əli Kərimli müxtəlif pozucu açıqlamaları ilə gündəmə gəlməyə çalışır. O, gah sosial şəbəkələrdə şəhər və böhtan xarakterli paylaşmalar edir, gah da ABŞ-da özünə gəlirli biznes quran Sevinc Osmanqızının qondarma televiziyaının canlı yayımlarına müsahibə verərək ölkəmizdəki ictimai siyasi sabitliyə xələl gətirən, qarşıdurmalara hesablanan dezinformasiya xarakterli açıqlamalar verib, fikirlər səsləndirir. Söhbət ediyimiz müsahiblərimiz Ə.Kərimlinin təxribat xarakterli fikirlər yaymaqla xarici qüvvələrin sifarişini yerinə yetirdiyini bildirdilər.

**“Yurddaş” partiyasının
sədri Mais Səfərli:
“Əli Kərimlinin
təxribatlarının arxasında
xarici qüvvələr dayanır”**

- Hər bir dövlət özünün stabilliyini qoruyub saxlamalıdır. Bunun üçün də ictimai-siyasi sabitliyin qorunması vacib bir şəhərdir. Əgər biz belə bir sabitlik yarada bilməsəydik, iqtisadi inkişafımız olmazdı, bu qədər inkişaf edə bilməzdik. Hazırda Azərbaycan dövləti gücü, inkişafı ilə dünya dövlətləri arasında öz hörmətini qazanmış və sözünü demiş bir dövlətdir. Belə bir dönmədə durub ictimai siyasi sabitliyin pozulmasına yönəldilmiş çıxışlar etmək düzgün deyil. Əli Kərimlinin təxribatlarının arxasında xarici qüvvələr dayanır. Ümumiyyətlə, xalq artıq ağı qaradan seçə bilir. Ə.Kərimli kimi şəxslərin kim olduğunu onların özlərindən də yaxşı

bi-lir. Bir sözlə, onların heç vaxtı məkrli planları baş tutmayacaq. Onlar hakimiyyətə gəlmək üçün özlərinin dediyi kimi, həтта şeytanla da əməkdaşlıq etməyə hazırdırlar. Amma heç vaxt istəklərinə nail ola bilməyəcəklər.

**AXCP sədri Əli
Kərimlinin əmisi oğlu,
“Azərbaycan fermeri”
qəzetinin baş redaktoru
Nuhəli Kərimov: “Əli
Kərimli rəzil günə qalıb”**

- Əli Kərimli və Cəmil Həsəni var gücləri ilə çalışırlar ki, dövlətimizin apardığı uğurlu siyasətə və əldə olunan nailiyyətlərə kölgə salsınlar. Məkrli məqsədləri üçün onlar dəridən-qabıqdan çıxırlar. Son anda isə məqsədlərinə nail olmayanda mitinq çağırışı ilə, ölkədə ictimai siyasi sabitliyi pozmaq cəhdləri həyata keçirməklə məşğul olurlar. Bütün bunların da arxasın-

da onlara maddi və mənəvi yardım göstərən məkrli, pozucu qüvvələr dayanır. Onlar siyasətdən siyasi bir biznes kimi istifadə edirlər. Dövlətimizin bugünkü uğurlu siyasəti, əldə etdiyi qələbələr, nailiyyətlər dünya tərəfindən qəbul edilir və alqışlanır. Bu kimi sosial iqtisadi uğurlardan insanlar yararlanmağa bəhrələnir. Əhalinin

Əli Kərimli buyruq quluna çevrilib

sosial vəziyyətinin günü - gündən yaxşılaşması buna misal ola bilər. Azərbaycan inkişafı xaricdə olan bəzi

qüvvələr tərəfindən qısqancılıqla qarşılanır. Həmin xarici qüvvələr də Ə.Kərimli kimilərdən istifadə etməklə, ölkənin uğurlarına kölgə salmağa ümid edirlər. Ancaq onların və Ə.Kərimlinin bəd niyyətləri heç zaman baş tutmayacaq. Çünki xalq Ə.Kərimlini qətiyyətlə rədd edir. Bu baxımdandır ki, hazırda Ə.Kərimli rəzil günə qalıb. Onu nəinki cəmiyyət, heç rəhbərlik etdiyi AXCP-də belə qəbul etmirlər. Ona görə də, əminliklə demək olar ki, yaxın vaxtlarda Ə.Kərimli tarixin zibilliyinə atılacaq.

GÜLYANƏ

**Təhmasib
Novruzov**

**Hər kəs
olmayanından
danışar**

Allah sənə qəni-qəni rəhmət eləsin, ay Şükür kişi! Yazılarının daimi oxucuları bilir, bilməyənlər üçün bir daha deyim ki, onlar da bilsinlər. Tez-tez kəlamlarına müraciət etdiyim Şükür kişi mənim uşaqlıq çağlarımın söz sərrafıdır. Orta təhsili də olmayan bu kişi adı su cuvarı idi, pambıq, taxıl suvarıb, zəhmətlə doqquz baş külfətini dolandırır. Amma bu “bisavad” kişi biz uşaqkən elə kəlamlar söyləyirdi ki, zaman keçdikcə o kəlamların hikmətini anlayır və ona rəhmət oxuyuram. İndi onun bir kəlamını da bu yazıya boşuna başlıq seçmədim. Kəlamın o zaman izahını da belə vermişdi: pulu olmayan puldan, vicdanı olmayan vicdandan, kişiliyi olmayan kişilikdən, qeyrəti olmayan qeyrətdən danışmağı xoşlayar.

Yeni kim nədən çox danışsın, bilin ki, həmin adamda o nədənən ya yoxdur, ya da yox kimidir. Məşədi İbad demiş, yaşadığım dövrdə Şükür kişinin bu kəlamını çox yoxlayıb, təcürbədən keçirmişəm. Vallahi, hər dəfə kişinin sözü təsdiqini tapıb. Ötən həftənin sonlarında boş vaxtımdı, yeni Sabir əfəndi demiş, “xatiri-qəmmailimi” sosial şəbəkədəki bəzi-bəzi söz-söhbətlərlə məşğul elədim. Yəni rəhmətliyin kəlamının təsdiqi ilə üz-üzə qaldım. Deyim, siz də bilin. Başlayaq keçmiş müdafiə naziri (Oxu: Kremlin istəklərinin müdafiəsi naziri), ixtisasca riyaziyyat müəllimi olub, vurma cədvəlini belə düz-əməlli bilməyən (Bilsəydi, hesablaya bilərdi ki, Şuşaya hücum edən erməniləri neçə metrə vurmaq olardı, yoxsa yanlış hesablayıb özümüzün postlarımızı bombardman etməzdə) Rəhim Qaziyevin özü kimi “qeyrat” dolu bir onlayn kanalda əsib-coşmasından. Yaşı yetmişə ötən bu ikiyaqlı məxluq sözünün əvvəlində də “qeyrat” deyirdi, sonunda da. Hələ utanıb, qızarmadan Rusiyaya, ruslara loyal münasibətə görə indiki iqtidarı tənqid etmək istəyirdi. Əvvəla sürünən məxluq kimisə qəflətən çala bilər, amma başqa məxluq yıxmağa və sürüməyə onun, sadəcə, fiziki imkanı çatmaz. İkincisi, elə bil “Paaaaaşa” deyib, papkasını daşımağa müntəzir dayanan, keçmiş SSRİ-nin, sonra isə Rusiyanın Müdafiə Naziri olmuş Pavel Qraçovun dalınca sülənən, üzr istəyirəm, sürünən bu deyildi. Həm də bu çıxışını o zaman eliyir ki, Azərbaycanın Xüsusi Xidmət Orqanları Moskvanın Azərbaycandakı xüsusi tapşırıqlı emissarlarının sırasında, ən başda məhz onun adını çəkirdi. Burada Şükür kişidən yox, atalarımızdan bir kəlamı xatırlatmağa da ehtiyac duyduğum: utanmasan, oynamağa nə var? Sosial şəbəkələrdə məni Şükür kişinin kəlamı baxımından narahat edən bir də nə oldu (Narahat olmalı çox şey var, amma hamısından yazsam gerek kitab bağlayam!)? Bir-iki gədə-güdə dırnaq arasında bir-iki sitat yazıb, paylaşır. Məsələn, guya Türkiyənin Müdafiə Naziri Hulusi Akar bəyan eliyib ki, əgər Suriya məsələsində Azərbaycan bizə hərbi yardım etməsə, Qarabağ məsələsində onlara yardım etməyəcəyik. Sən demə dünyanı lərzəyə salan bir ordunun komandanı hədələyib ki, Naxçıvanı Azərbaycandan alıb, qatacayıq Türkiyəyə(???). Bunu yazanlar və paylaşanlar da, vətəndən, vətənpərvərlikdən o qədər danışır ki, ağılı başında olmayan və ya ağılı bir az kəm olan hər kəs onların dediklərinə inanar və başlayar qardaş ölkəni, onun ordu komandanını qınamağa. Burda da Şükür kişinin kəlamı təsdiqini tapır. Bu vətəni türkiyəsiz, türkiyəni də Azərbaycansız təsəvvür edə bilmədiyimiz halda, bu dostluğa, qardaşlığa çamır atmaq istəyənin nə qədər “vətənpərvər” olduğunu anlamaq çətin deyil. Nəinki vətənpərvər, həтта bu vətənin, bu millətin övladı olduğuna belə inanmaq mümkün deyil. Xülasə, rəhmətlik Şükür kişi savadsız olsa da, kəlamlarının fəlsəfəsi Kantın fəlsəfəsi ilə müqayisə olunmağa layiqdir. İndiki kimi davam eləsə, hələ rəhmətliyin kəlamlarına çox üz tutmalı olacağıq.

Beynəlxalq humanitar hüquq və Azərbaycanla vətəndaş hüquqları

İnsan hüquqları barədə beşə-riyyətin ən qədim zamanlarından bəri böyük alimlər, filosoflar, mütərəqqi dövlət xadimləri, sənətkarlar çox sözlər deyib, bu haqları təsdiq, isbat etməyə çalışıblar. İnsan hüquqlarının rəsmiləşdirilməsi sahəsində ilk cəhdlərlə XIII əsrdə rastlaşmaq olar. Məsələn, İngiltərənin 1215-ci il "Böyük Azadlıqlar Xartiyası"nda, 1689-cu il "Hüquqlar haqqında Bəyannaməsi"ndə, ABŞ-da qəbul olunmuş 1776-cı il "İstiqlaliyyət Bəyannaməsi"ndə, 1791-ci il "Hüquqlar haqqında Bəyannaməsi"ndə, 1789-cu ildə Fransada elan edilmiş "İnsan və vətəndaş hüquqları haqqında bəyannamədə" insan hüquqları rəsmi ifadəsinə tapmışdır. XDC əsrdən insan hüquqları dövlətlərin konstitusiyalarında təsbit edilməyə başlandı və indi demək olar ki, bütün dövlətlərin konstitusiyaları bu cür təzminatlar nəzərdə tutmuşdur. İki qanlı cahən müharibəsindən sonra, təşkil olunmuş Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin I maddəsinin 3-cü bəndinə əsasən, təşkilatın qarşısında duran başqa məsələlərə yanaşı, onun bir məqsədini də, irqindən, cinsindən, dilindən və dinindən asılı olmayaraq, bütün insanlar üçün insan hüquqları və azadlıqlarına hörmətin təmin edilməsi təşkil edir. 1948-ci ildə BMT tərəfindən qəbul edilmiş "İnsan hüquqları haqqında" Ümumi Bəyannamə" insan hüquqlarına hörmət prinsipinin formalaşması üçün əvəzi olmayan tarixi bir sənəd olduğunu oynadı. Hər şeydən əvvəl ona görə ki, ilk dəfə olaraq, məhz həmin Bəyannamədə insanın əsas hüquqları təsbit olunaraq bəşəri dəyər kimi elan edildi. Bəyannamənin qəbul edilməsi, orada əks olunmuş müddəalar dövlətlərin qarşılıqlı münasibətlərində insan hüquqlarına hörmət prinsipinin formalaşması, sonradan Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən insan hüquq və əsas azadlıqlarına dair beynəlxalq müqavilə və konvensiyaların hazırlanması və qəbulu üçün hüquqi baza rolunu oynadı. Hazırda insan hüquqlarının pozulması nəinki şəxsiyyətə qarşı yönəlmiş bir hal, həm də sosial və siyasi problem hesab olunur. "İnsan hüquqları haqqında Ümumi Bəyannamə"də göstərilirdiyi kimi, insan ləyaqəti "ümumi sülhün, ədalətin və azadlığın əsasıdır". İnsan hüquqları haqqında normativ müddəalar beynəlxalq ümumi hüququn müstəqil sahəsidir. Bu hüquq özünün xüsusi mənbəyinə, həyata keçirilmə mexanizminə və tətbiq prosedurasına malikdir. Hazırda bir çox universal və regional xarakterli beynəlxalq müqavilələrdə insan hüquqları öz təsbitini tapmışdır. İnsan hüquqları haqqında normalar beynəlxalq hüquqi sənədlərdə rəsmi təsbitini tapandan sonra ilk vaxtlar bu normalarla humanitar hüquq normaları arasında qarşılıqlı əlaqə, onların hər birinin beynəlxalq hüquqda yeri barədə fikir ayrılıqları meydana çıxdı. İnsan hüququ beynəlxalq birliyin yeni ideyalarını ifadə edən sistem kimi meydana çıxmışdı. BMT-nin 1968-ci ildə Tehrandə keçirdiyi insan hüquqları üzrə beynəlxalq konfransda qəbul edilmiş "Silahlı münaqişələr zamanı insan hüquqlarına hörmət etmək haqqında XXIII qətnamədə" insan hüquqları və beynəlxalq humanitar hüququn qarşılıqlı əlaqəsi rəsmi

olaraq tanındı. Əlbəttə, bu hüquq sahələrinin bir sıra oxşar və fərqli cəhətləri vardır. Belə ki, humanitar hüququn himayəçiliyindən ayrı-ayrı şəxslər istifadə edir, bu hüququn həyata keçirilməsinə isə əsasən dövlətlər cavabdehlik daşıyır. Şəxsin müəyyən hüquqlardan istifadə etməsinin onun üzərinə müəyyən vəzifələrin qoyulması ilə müşayiət olunan hallar humanitar hüquqda az rast gəlinir. İnsan hüquqları sahəsində isə bütün insanlar üçün bərabər hüquqlar müəyyən edilmişdir. İnsan hüququnun məqsədi ayrı-ayrı fərdlərin şəxsiyyət kimi inkişafı, onların şəxsi, sosial, siyasi və iqtisadi hüquqlarını həyata keçirmək üçün imkanların təmin olunmasıdır. Hüququn bu sahəsi insan şəxsiyyətinin hərtərəfli inkişafına xidmət edir. Humanitar hüquq isə silahlı münaqişələr zamanı insanın ləyaqətini itirmədən bütün təhlükə və zorakılıqlara dözməsi, onları dəf etmək üçün şəraitin yaradılmasına xidmət edir. Yəni insan hüquqları fərdin inkişafı üçün yeni perspektivlər açdığı halda, humanitar hüquq fərdin qorunmasına xidmət edir. İnsan hüquqları təsbit edilmiş bezi beynəlxalq hüquqi aktlarda, məsələn, "İnsan hüquq və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının 15-ci maddəsində, Mülki və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktın 4-cü maddəsində insan hüquqları üzrə Amerika Konvensiyasının 27-ci maddəsində 22 dövlətdə millətin taleyini təhlükədə qoyan və mövcudluğu rəsmi surətdə elan edilən fəvqəladə vəziyyət yarandıqda həmin beynəlxalq sənədlərdə nəzərdə tutulmuş insan hüquqlarının müəyyən qədər məhdudlaşdırılmasına yol verilir. Beynəlxalq humanitar hüquq mühərribə qurbanlarının müdafiəsinə, insan hüquqları isə beynəlxalq normaların tələblərinin pozulmasının qarşısının alınmasına daha çox diqqət yetirir. İnsan hüquqlarında daha ümumi hüquqlar öz təsbitini tapmışdır. Beynəlxalq humanitar hüquq isə daha seçici xarakter daşıyır. Beynəlxalq humanitar hüquqda isə dövlətlə düşmən dövlətin vətəndaşları arasındakı münasibətlər nizama salınır. Beynəlxalq humanitar hüquq müstəsna olaraq beynəlxalq hüquq qaydası pozulan zaman tətbiq edildiyi halda, insan hüquqları silahlı münaqişələr zamanı öz qüvvəsində qalsa da, əsasən sülh vaxtı tətbiq olunur. Bu mənada İnsan hüquqları üzrə Amerika Məhkəməsinin prezidenti Ektor Qros Espielin belə bir fikri ilə razılaşmaq lazımdır ki, "xüsusi hallarda beynəlxalq humanitar hüquqları nəzərdə tutulduqda onun tətbiq olunduğu şəxslər lap əvvəldən beynəlxalq humanitar hüququn bilavasitə təminatından istifadə edir. Bu heç də şəxsin beynəlxalq humanitar hüququn himayəsi altında olduğu vaxt beynəlxalq insan hüquqları normaları ilə mühafizə olunmasına maneçilik törətmir".

Beynəlxalq humanitar hüquqda nəzərdə tutulmuş bezi hüquqlar isə eyni kateqoriyalı insan hüquqlarını daha da gücləndirir. BQXK-nin qaçqın və məcburi köçkünlərin mənafeyi ilə əlaqədar fəaliyyətində də beynəlxalq humanitar hüquqları insan hüquqları arasında sıx əlaqə özünü təzahür etdirir. Beynəlxalq humanitar hüquq və insan hüquqları arasında mövcud olan fərqlərə baxma-

yaraq, onlar ideoloji cəhətdən eyni tarixi və fəlsəfi köklərə malikdir. Hər iki hüquq insanı ona düşmən olan qüvvələrdən qorumaq üçün yaratmış, hər iki hüquq sahəsi global cəhətdən eyni məqsədə və eyni "subyektdə" - insana xidmət edir. Heç şübhəsiz ki, insan hüquqları və beynəlxalq humanitar hüquq insan şəxsiyyətinin müdafiəsinə xidmət etsə də, zahirən eyni məqsədlərə malik deyil. Bu da onların təcrübədə hüquqi nizama salma - tətbiq sahəsinin müxtəlifliyini (ratione materiae) təsdiq edir. Beləliklə, belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, insan hüquqları və beynəlxalq humanitar hüquq normaları şəxsiyyətin mühafizəsi sahəsində biri-birini tamamlayır və hüquqi təsir göstərmək məsələlərində qarşılıqlı əlaqədə olur. Azərbaycan Respublikası müstəqillik qazandıqdan sonra beynəlxalq birliyin tamhüquqlu üzvü kimi əslərin sınağından çıxmış ümumbəşəri dəyərlərin üstünlüyünü qəbul edərək demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğunu özünün inkişaf yolu seçib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu müstəqil və demokratik dövlət quruculuğu kursu sürətlə yenilənən dünyanın tələblərinə cavab verir. Dövlətin inkişaf konsepsiyası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən daha da təkmilləşdirilib, dövrün tələblərinə uyğun sistemli islahatların aparılması, ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sahələrdə mütərəqqi dəyişikliklərin edilməsi nəticəsində ölkəmizdə yüksək inkişaf dinamikasına nail olunub. Bu gün hər bir cəmiyyətin və dövlətin inkişafı demokratiya və insan hüquqlarına hörmət olmadan mümkün deyil. Demokratiya, inkişaf, insan hüquq və azadlıqlarına hörmət bir-biri ilə üzvi surətdə bağlı olan və bir-birini şərtləndirən amillərdir. Bəşər sivilizasiyasının ən müdrik kəşflərindən sayılan insan hüquqları əvəzsiz nailiyyətdir.

Yeni Konstitusiyamızın üçdəbir hissəsi insan hüquq və azadlıqlarına, onların təminatına həsr edilib. Konstitusiyamızın 26-cı maddəsinə əsasən, hər kəsin qanunla qadağan olunmayan üsul və vasitələrlə öz hüquq və azadlıqlarını müdafiə etmək hüququ vardır. Dövlət hər kəsin hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat verir. İstisnasız olaraq, hakimiyyətin bütün qollarına şamil edilən bu öhdəlik insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarına hörmət etmək, onları müdafiə etmək, dəstəkləmək, eləcə də həyata keçirmək vəzifələrini ehtiva edir. Bütün işçi-miqrantların və onların ailə üzvlərinin hüquqlarının müdafiəsinə dair Beynəlxalq Konvensiya birləşmək azadlığı hüququnu təmin edir (maddə 26). İfade, birləşmək və dinc toplaşmaq azadlığı və dövlət işlərinin həyata keçirilməsində iştirak etmək hüququ bir çox digər, mülki, mədəni, iqtisadi, siyasi və sosial hüquqlarının həyata keçirilməsi üçün vasitə qismində çıxış edir. Onlar qadın, kişi və uşaqların cəmiyyətdə məsuliyyətini dəyişikliklərə hədəflənən fəaliyyətlərlə məşğul olmaq imkanlarını genişləndirir. İfade azadlığı. İfade azadlığına hər cür informasiya və ideyaları axtarmaq, almaq və yaymaq hüququ daxildir. İfade azadlığına siyasi və dini çıxışlar, dövlət işləri, insan hüquqları, habelə mədəni və bədii ifadə ilə bağlı informasiya və ideyalar

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

daxildir. Bu anlayışın istifadə dairəsinə həm də bezi məhdudiyyətlər (məsələn, bax: ayrı-seçkilik, düşmənçilik və ya zorakılığa təhrik edən milli, irqi və ya dini nifrət təbliğatının qadağan olunmasına dair Rabat fəaliyyət planı, 5 oktyabr 2012-ci il) istisna edilməklə dərin təhqir sayıla biləcək ifadə vasitələri də daxildir. Bütün ifadə formaları və onların yayılma vasitələri qorunur: danışq, yazılı və işarə dili, həmçinin təsvirlər və incəsənət predmetləri kimi qeyri-şifahi kommunikasiya vasitələri. Fikri kitab, qəzet, kitabça, afişalar, karikaturalar, bannerlər, geyim formaları və hüquqi materiallar vasitəsilə ifadə etmək mümkündür. Birləşmək azadlığı. Birləşmək dedikdə, ümumi maraqları kollektiv şəkildə reallaşdırmaq, ifadə etmək, təbliğ etmək, təmin etmək və müdafiə etmək məqsədilə şəxslərdən ibarət istənilən birlik və ya istənilən təşkilat nəzərdə tutulur. Birləşmək azadlığı nümunələrinə vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarına, klublara, kooperativlərə, QHT-lərə, dini birliklərə, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına, "onlayn" rejimdə fəaliyyət göstərən fondlara və assosiasiyalara daxil olmaq və onların işində iştirak etmək və ya iştirak etməməklə bağlı qərar qəbul etmək daxildir. "Resursları axtarmaq, əldə etmək və istifadə etmək, ölçü-sündən asılı olmayaraq istənilən birliyin mövcud olması və səmərəli fəaliyyəti üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Birləşmək azadlığı hüququna insan, material və maliyyə resurslarını yerli, xarici və beynəlxalq mənbələrdən axtarmaq, əldə etmək və istifadə etmək hüququ daxildir. Dinc toplaşmaq azadlığı. Dinc toplaşmaq dedikdə, hər hansı konkret

məqsəd üçün xüsusi və ya ictimai məkanda müvəqqəti, qeyri-zorakı toplaşmaq nəzərdə tutulur. Bu terminlə nümayişlər, tətilər, yürüşlər, mitinqlər və ya oturma aksiyalar ifadə edilir. Dövlət işlərində iştirak etmək hüququ. Dövlət işlərinin icrası, siyasi səlahiyyətlərin, xüsusilə də, qanunvericilik, icra və inzibati səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı olmaqla geniş anlayışdır. Bu anlayış dövlət idarəçiliyi işinin bütün aspektlərini, eləcə də beynəlxalq, milli, regional və yerli səviyyələrdə siyasət prinsiplərinin hazırlanması və həyata keçirilməsini əhatə edir. Siyasi və dövlət işləri ilə məşğul olan təşkilatlar və assosiasiyalar yaratmaq və onlara qoşulmaq hüququ da daxil olmaqla, birləşmək azadlığı hüququ dövlət işlərində iştirak etmək hüququ baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Ayrı-seçkilikə yol verməmək. Yuxarıda qeyd olunmuş hüquqların hamısı hər hansı irq, rəng, cins, dil, din, siyasi və ya digər baxışlar, seksual oriyentasiya, milli və ya sosial mənsə, əmlak vəziyyəti, doğum və ya digər şərtlərlə bağlı hər hansı bir ayrı-seçkilik olmadan bütün şəxslər üçün təmin edilir. Bu hüquqlar qadınlara, uşaqlara, yerli xalqlara, əlillərə, azlıqlara, marginalizasiya və ya tükənmək riski zonasına aid olan digər qruplara, o cümlədən, seksual oriyentasiya və cinsi mənsubiyyətinə görə ayrı-seçkilikə məruz qalmış qurbanlara, qeyrivətəndaşlara, o cümlədən, əcnəbilərə, qaçqın və köçkünlərə, eləcə də, qeydiyyatdan keçməmiş qruplar da daxil olmaqla birliklərə şamil edilir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Ümidi

“ölmüşlər”

Tarix müxalif düşərgənin uğursuzluqlarını unutmur

Fəkt budur ki, uzun illərdir siyasi cameədə var-gəl edən müxalifətin, xüsusilə, dağıdıcılıq prinsiplərindən çıxış edən düşərgənin yaratdığı bloklar və hərəkətlər qısa zamanda fəaliyyətlərinə xitam verir və bu xitamlardan sonra tərəflər bir-birlərini xəyanətdə ittiham edirlər.

Ancaq bu ümidi “ölmüş” radikallar və onların “liderləri” hələ də anlamırlar ki, xalq, ictimaiyyət onların fəaliyyətlərini rədd edir, istənilən uğursuz ideyalarını qəbul etmir. Məgər dəfələrlə sübut olunmayıbmı ki, “SİDSUH”, “DUH”, “DUBB”, “MKM”, “Demkonqres”, “Azadlıq”, “Bizim Azərbaycan”, “İctimai Palata”, “Antiböhran koalisiyası” və s. çoxsaylı birliklər və bloklar parçalanıb tarixin zibilliyinə atıldıqdan sonra yaradılan digər hərəkətlər eyni aqibətləri yaşamayıblar? Əlbəttə ki, sübut olunub. Bütün bunlara rəğmən, bu gün ölkənin siyasi gündəminə zorla dürtülən, özlərini xalqa məcburən sıramağa səy göstərən ümidləri “ölmüşlər” hələ də başa düşmərlər ki, onların heç bir fəaliyyətləri uğur qazandırmayacaq, əksinə, daha dərin uçurumlara doğru yuvarlanacaqlar.

Siyasi mübarizəni söyüş və təhqirdə görən

Bu gün bu uçurumu anlamayan AXCP, Müsavat, “Milli Şura” adlı təşkilatların ortaya atılaraq növbəti dəfə xalq tərəfindən qəbul olunmaması və bütün bunları qulaqardına vuraraq Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən xarici dairələrlə iş birliyi apararaq, müəyyən qrantlar qarşılığında sifariş

lər qəbul etməkdən əl çəkmir. Doğrudur, “Milli Şura”nın barəsində çox yazılıb və çox deyilib və onların necə deyirlər, hansı yuvarın quşları olduğu da bəllidir. Kimsəyə sırr deyil ki, yarandığı dövrdən daxilində çaxnaşmalar, qarşıdurma və ziddiyyətlər yaşayan və əsasən, xarici dairələrdən təlimatlar alaraq, AXCP sədri Ə.Kərimlinin dirijor çubuğu ilə idarə olunan “Milli Şura” hazırkı dövrə qədər dəfələrlə istefalara məruz qalıb. Buna olan ilk səbəb isə, əlbəttə ki, AXCP-nin bu qurumu öz maraqlarının girovuna çevirməsi olub. Yeri gəlmişkən, bu qurumun sözdə “fəxri sədri” hesab olunan, lakin orayla bütün əlaqələrini pozan kinodramaturq Rüstəm İbrahimbəyovun bir fikrini xatırlatmaq yerinə düşərdi. Etirafda bulunan İbrahimbəyov deyib ki, hələ “Milli Şura”nı yaradanda bildirdi ki, bu birləşmədə bir sünilik var, yeni “Milli Şura” amorf bir qurumdur.

Məhz bu realıq sonradan göstərdi ki, müsavətçilərin və ayrı-ayrı şəxslə-

rin ardıcıl surətdə “Milli Şura”nın qapısını çöldən və sərt şəkildə çırpıb-gətmələri prosesi hazırkı məqamda da davam edir. İstefa verənlər isə, eyni ittihamlarını səsləndirirlər. “Milli Şura”da yaranan böhranlı vəziyyətə görə, AXCP-nin məsuliyyət daşdığını bildiren narazılar qurumda dominantlıq iddiasının, başqalarının maraqlarına qarşı addımın atılmasının bu birliyin missiyasını dağıtdığını bəyan edirlər.

Cidani çuvalda gizdətmək olmaz...

Bu, həqiqətən də, belədir. Belə ki, Müsavat partiyasının eks-başqanı İ.Qəmbər yaxşı başa düşürdü ki, Ə.Kərimli bir vaxtlar AXCP sədrinin müavini olmuş Cəmil Həsənlini qurumun başına gətirməklə, “Milli Şura”nı öz maraqlarının girovuna çevirir. Ona görə də, az müddət sonra oranı tərk etdi. Bir neçə il öncə isə, AMDP də bu realıqı diqqətə alaraq, “Milli Şura” ilə vidalaşdı və Ə.Kərimli ilə yollarını ayırdı. Necə deyirlər, cidani çuvalda gizdətmək də mümkün deyil. Bu gün “Milli Şura”da AXCP-yə, daha doğrusu, özünü “lider” kimi zorla ictimai rəyə sıramağa cəhdlər göstərən Ə.Kərimliyə qarşı bir qəzəb var. Söz yox ki, həmin qəzəb gec-tez yenidən püskürəcək. Gedənlərin və bundan sonra da gedəcək şəxslərin münasibətləri də, məhz bu məsələnin göstəricisidir. Ümidi “ölmüşlər” birdəfəlik anlamalıdırlar ki, tarix bu düşərgənin uğursuzluqlarını unutmur və unutmayacaq!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

RÖVSƏN

rovsen.rasulov@mail.ru

Ermənilərin qədim koronavirus iddiası, yoxsa karenavirus?

Sırr deyil ki, erməni xəstəliyi deyilən bir simptom mövcuddur. Bu xəstəlik adıçəkilən xalqın, sözün əsl mənasında, qanlarına qədər işləyib. Nəinki Azərbaycanın milli mətbəxi, musiqisi, mədəniyyəti və folklor nümunələri, tarixi abidələri və s. eləcə də digər xalqların da bir sıra irsləri erməniləşdirilir, bu istiqamətdəki erməni simptomu artır ki, artır. Lakin bu dəfə həmin məsələlərdən yazmaq fikrində də deyiləm çünki...

Erməni bu iddianı da edə bilər - “Koronavirusa dünya tarixində ilk dəfə Karen adında erməni çobanı qədim “Ərməniyyədə” tutulub...”

Çünki son vaxtlar dünyada ən çox danışılan mövzu COVID-19 adlanan koronavirusla bağlıdır. Artıq dünyanın bir çox ölkələrində həmin virus öz “sözünü” deyir. Beynəlxalq səhiyyə aləmi onunla mübarizə metodları barədə çıxış yolları axtarır və sağlq olsun bəşəriyyət bu virusun da öhdəsindən birdəfəlik gələcək. Necə deyirlər, bir ölümə çarə yoxdur, Allah dərdi verəndə, dərmanını da verir.

Mövzunu ona görə ermənilərin üzərində qurdum ki, çox keçməz ermənilər koronavirus adlandırılan yoluxucu xəstəliyin də onlara məxsus olduğunu iddia edəcəklər. İnanın ki, erməni deyilən şey elə zəddir ki, yeni ermənilər dünyanın ən qədim xalqı olduğunu iddia etmək dərəcədə həyasızdırlarsa, demək ki, koronavirusun da qədim erməni xəstəliyi olduğunu mütləq iddia etməlidirlər. Məsələn, ermənilər iddia edə bilərlər ki, əslində, bu virusun adı koronavirus deyil, karenavirusdur. Çünki Karen erməni adıdır və məsələçün, iddia edə bilərlər ki, həmin xəstəliyə dünya tarixində ilk dəfə Karen adında çoban qədim “Ərməniyyədə” tutulub, ona görə də bu gün COVID-19 adlandırılan koronavirusun mənşəcə adı karenavirusuymuş və s.

Erməniyə nə var ki, əgər ikicə dəqiqənin içində kral Arturu, Mendeleyevin kimyəvi elementləri sırasındakı arseniumu erməniləşdirsə, vikinqlərin qədim erməni var-tanları olduğunu deyirlərsə, koronavirusun da karenavirus olduğunu mütləq və mütləq bəyan edəcəklər.

Əslində, bunu etsələr yaxşı olardı. Bütün dünya xalqları bilərdi ki, erməni xəstəliyi deyilən məsələnin özü bir virusdur və bu virusun kökünü kəsmək vacibiyatı mütləqdir. Bircə qalır ermənilərin koronavirusun karenavirus iddiasını etmələri...

Məlumdur ki, Azərbaycanda irili-xırdalı onlarla müxalifət partiyası var. Bəzilərinin bir neçə yüz tərəfdarı olsa da, əksəriyyəti yalnız sədrdən və ya ən yaxşı halda, yaxın qohum-əqrəbasından ibarətdir. Rəhbərlərinin həddən artıq ambisiyalı olması səbəbindən, bu “partiyalar” həmişə bir-birinə rəqib gözü ilə baxıb. Onların əsas mübarizəsi də əslində hakimiyyət uğrunda deyil, müxalifətdaxili birincilik uğrunda olub. Kim birincidirsə, demək qrant və s. kimi xarici gəlirləri onlara qismət olacaq. Daha dəqiq desək, maraqa yenə də maliyyə və mədəniyyət üzərində formalaşır. Bəllidir ki, məhz bu səbəbdən ötən əsrin 90-cı illərindən bəri yaradılan birləşmələrin heç biri davamlı olmayıb, hamısı bir müddət sonra dağılıb.

2000-ci illərin əvvəllərində Müsavat daha öndə idi...

Yeri gəlmişkən, bunu həm də belə izah etmək mümkündür ki, artıq 26 ildən də çox bir müddətdə köhnəlmiş və nimdaş müxalifət düşərgəsində ərsəyə gətirilən “birlik formatları”nın hər biri mövsümi xarakter daşıyıb. Fəslin başında “bu dəfə gəlirik” deyərək bir-birinə ümid və təsəlli verənlər axırda yabalaşmaya çıxıblar.

Ancaq o da sırr deyil ki, qarğı-

ruhçu müxalif düşərgənin ən “mehriban düşmənləri” Müsavat və AXCP-dir. Halbuki, 2000-ci illərin əvvəllərində Müsavat AXCP-dən daha öndə idi. Amma İsa Qəmbər partiya rəhbərliyindən getdikdən və Arif Hacılı başqan seçildikdən sonra burada “yarpaq tökülmə” başladı. Lakin bu da o demək deyil ki, İ.Qəmbər həqiqətən də “lider müxalifətçi” olub. O, sadəcə həmin ərəfələrdə Ə.Kərimli-dən daha çevik olub və siyasi birləşmələri vasitəsi ilə inisiyativləri əlinə cəmləşdirə bilib.

Müsavat AXCP-nin təsiri altına düşməkdə davam edir

Əli Kərimlinin cəhdləri Arif Hacılnı “odla su arasında” qoyub

Elbəyi Həsənlili:
“Müsavat hazırda yox kimidir, getdikcə də itirə-itirə gedir...”

Yada sala bışərik ki, həmin vaxtlarda İsveçrədə yaşayan sabiq müsavətçi, jurnalist Elbəyi Həsənlili bu haqda ilginclik status da paylaşmışdı. XATIRLATMA: “Müsavat partiyasında lider dəyişikliyi hənə nəticələr doğurduğu ortadadır. Uzun müddət Azərbaycan müxalifətinin ən güclü partiyası olan Müsavat hazırda yox kimidir, getdikcə də itirə-itirə gedir...”

Belə bir vəziyyətdə fürsəti fəvriyyə verməyən AXCP sədri Ə.Kərimli dərhal Müsavatın zəifləməsindən istifadə edərək, partiyayı nəzarətə götürmək üçün ciddi fəaliyyətə başladı, oradakı bəzi funksionerləri öz

tərəfinə çəkməyə nail oldu. Müsavatın əsas funksionerlərindən hesab edilən və bir neçə il əvvəl həbsdən çıxan Tofiq Yaqublu həmin dövrdən başlayaraq, Müsavatın deyil, məhz AXCP sədri Ə.Kərimlinin ətrafında daha çox görünməyə başladı, bu gün də həmin hal davam edir.

Əli Kərimli seçkilərdə uduzmuş müsavətçilərə hansı minnətləri qoyur?

Bu yaxınlarda “saxta arayış biznesi” yaşanan qalmaqlar, ortaya çıxan danılmaz faktlar Müsavatı bir qədər də zəiflətdi, həmin vəziyyət az-çox tanınan bir neçə funksionerinin də AXCP-yə meyillənməsinə səbəb oldu. Əlaltıları vasitəsilə Müsavatdaxili intriqaları

daha da kəskinləşdirən Ə.Kərimli mövqeləri zəifləmiş başqan A.Hacılnı tamamilə öz iradəsinə təbə etdirmək üçün addımlar atmağa başladı. Hazırda da bu proses davam edir. Məsələn, parlament seçkilərində uduzmuş müsavətçilərə AXCP sədri “gördünüz, gerek siz də mənim “boykot” qərarıma dəstək verərdiniz” tipli minnətləri ilə müsavətçiləri öz yanına çəkməyə cəhdlər göstərir. Hətta zaman-zaman sosial şəbəkələrdə icazəsiz aksiyalara dəstək verməyə çağırışlar edən cəbhəçi sədr müsavətçiləri A.Hacılnıdan imtina etməyə səsləyir. Düzdür, bunu açıq şəkildə etməsə də, trolları vasitəsi ilə reallaşdırmağa çalışır.

A.Hacılnı isə necə deyirlər, qalıb odla su arasında. O, bir tərəfdən Ə.Kərimli, digər tərəfdən də partiyalarının AXCP və “Milli Şura”nın əlaltısı, yəni “ikinci sort” quruma çevrilməsi faktı qarşısında acizliyi ni nümayiş etdirir. Hər halda, bu A.Hacılnın öz fikri ola bilər ki, özünü və partiyasını Ə.Kərimlinin və trollarının caynaqlarından necə qurtarsın. Hər halda, Müsavat get-gedə AXCP-nin təsiri altında düşməkdə davam edir...

Rövşən RƏSULOV

Beynəlxalq humanitar hüquq və Azərbaycanın milli qanunvericiliyi

Beynəlxalq hüquq normaları beynəlxalq hüququn əsas subyektləri kimi dövlətlər tərəfindən müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq prosesində onların daxili və xarici tələbat maraqlarına müvafiq olaraq yaradılır. Beynəlxalq hüquq normaları dövlətlərin qarşılıqlı münasibətlərinin parametrlərini müəyyən etməklə onları qaydaya, nizama salır. Hər bir dövlət hesab edir ki, o başqa dövlət və ya dövlətlərlə münasibətlərinə beynəlxalq hüquq normalarına əməl etsə, həmin dövlətlər də ona münasibətdə bu normalara əməl edəcəklər.

Məhz bu yolla beynəlxalq hüquq qaydasının yaranmasına və dünyada sülhün və təhlükəsizliyin təminatına nail olmaq olar. Beynəlxalq humanitar hüquqla daxili hüququn nisbəti problemi beynəlxalq hüquq nəzəriyyəsində mühüm yer tutur. Müasir dövrdə beynəlxalq və dövlətdaxili hüququn qarşılıqlı bağlılığının artması analoji və yaxın nizamasalma predmetinə həsr olunmuş beynəlxalq müqavilə və milli hüquqi aktların artmasını şərtləndirmişdir. Azərbaycan Respublikasının bir çox dövlətdaxili qanunlarında müvafiq məsələlərin Azərbaycan Respublikası qanunları ilə yanaşı beynəlxalq müqavilələrlə də tənzimlənməsi nəzərdə tutulmuşdur. Beynəlxalq humanitar hüquq sahəsində xidmətləri ilə tanınan F.F.Martens beynəlxalq hüququ və dövlətdaxili hüququ biri-birindən ayırmır, onlar arasında real həyatda mövcud olan sıx qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı təsirə istinad edirdi. O göstərirdi ki, "çox vaxt beynəlxalq münasibətlər dövlətdə ilk qanunvericilik işinə və ya qanunvericiliyin dəyişdirilməsinə təkan vermişdir".

Beynəlxalq hüquq elmində tarixən beynəlxalq hüquq və dövlətdaxili hüququn nisbəti məsələsində iki əsas nəzəriyyə - dualizm və monizm nəzəriyyələri mövcud olmuşdur. Dualizm nəzəriyyəsinə əsasən beynəlxalq və milli hüquq fərqli hüquq sistemləridir və onlar biri-birinə tabe deyillər. Dualist istiqamətin başlıca tezi tənzimləmə obyektlərinin, hüququn subyektlərinin və həmçinin hüququn mənbələrinin fərqli olmasıdır. Monizm nəzəriyyəsi dualizm nəzəriyyəsindən fərqli olaraq beynəlxalq və dövlətdaxili hüququ birləşdirir. Hansı hüquq sahəsinin üstün mövqedə durmasından asılı olaraq bu nəzəriyyənin tərəfdarları iki qrupa - beynəlxalq hüququn üstünlüyü və dövlətdaxili hüququn üstünlüyünü qəbul edənlərə ayrılırlar. Müasir dövrdə beynəlxalq hüquq istiqamətli ədəbiyyatlarda, siyasi xadimlərin çıxışlarında beynəlxalq münasibətlərdə beynəlxalq hüququn üstünlüyü şübhəsiz qəbul edilir. Bu son dövrlərin beynəlxalq hüquqi sənədlərində də öz əksini tapmışdır. Beynəlxalq hüququn bu günkü təyinatını müəyyən edən əsas funksiyası bəşəriyyətin təhlükəsizliyi problemini həll etmək, nüvə və ya adi müharibə təhlükəsini aradan qaldırmaqdan ibarətdir. Beynəlxalq hüquq normaları üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, müasir dövrdə beynəlxalq hüquqla dövlətdaxili hüququn biri-birinə təsiri qarşılıqlıdır. Dövlətdaxili və beynəlxalq hüququn tarixi inkişafı, özündə onların sıx qarşılıqlı təfərrüatı olduqları vahid prosesi təmsil edir. Daxili hüquq dövlətə eyni vaxtda yaranmış və beynəlxalq hüquq yaranana ki-

mi uzun bir yol keçmişdir. Ona görə də, beynəlxalq hüquq ilkin olaraq, daxili hüququn təcrübəsinə əsaslanmışdır. Digər tərəfdən hazırda daxili siyasətin bütövlükdə aparıcı rola malik olması danılmazdır. Bu, öz ifadəsini hər şeydən əvvəl, dövlətin daxili və xarici siyasətinin əsas prinsiplərini özündə əks etdirən konstitusiyaya və digər aktlarda tapır. Lakin xalqların və dövlətlərin tarixi həyat şəraiti əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmişdir. Dövlətlərin qarşılıqlı əlaqəsi və qarşılıqlı asılılığı getdikcə artır. Hər bir insanın rifahının həllindən asılı olduğu və ancaq birgə səylərlə həll edilməli olan global problemlərin sayı və əhəmiyyəti getdikcə artır. Bu proses öz ifadəsini onda tapır ki, dövlətin xarici siyasətinə, beynəlxalq hüquqa həsr olunmuş normalar dövlətin konstitusiyasına daxil edilir. Beynəlxalq hüququn konstitusiyaya hüququna təsiri getdikcə çoxsahəli olmaqla daha çox hiss olunur. 18 oktyabr 1991-ci ildə qəbul edilmiş "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyaya Aktında Azərbaycan Respublikasının başqa dövlətlərlə münasibətlərinin prinsipləri elan edilmişdir. Konstitusiyaya aktının 16-cı maddəsində göstərilir ki, hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası başqa dövlətlərlə münasibətlərini aşağıdakı prinsiplər əsasında qurur: dövlətlərin suveren bərabərliyi, zor işlətməmək və ya zor işlətməklə hədələməmək, dövlət sərhədlərinin toxunulmazlığı, mübahisələri dinc yolla nizama salmaq, başqa dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq, insan hüquqlarına və əsas azadlıqlarına hörmət etmək, xalqların bərabərliyi və onların müqəddəratını təyin etmək hüququ, dövlətlərin əməkdaşlığı, beynəlxalq hüquqi öhdəlikləri vicdanla yerinə yetirmək".

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında da bu müddəalar öz ifadəsini tapmışdır. Konstitusiyaya əsasən, Azərbaycan Respublikası başqa dövlətlərlə münasibətlərini hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normalarında nəzərdə tutulan prinsiplər əsasında qurur. Beynəlxalq hüquq elmində beynəlxalq hüquqla dövlətdaxili hüququn uzlaşdırılması formaları arasında transformasiya, inkorporasiya, beynəlxalq müqaviləyə göndərmə fərqləndirilir. Transformasiya (lat. transformatio - dəyişmək, çevrilmək) termini formal xarakter daşıyır. Belə ki, heç bir hüquq norması öz təbiətini dəyişmir və başqa normaya çevrilmir. Transformasiya adlanan hadisənin mahiyyəti ondadır ki, dövlət özünün hakimiyyət səlahiyyətlərinə əsasən beynəlxalq öhdəliklərinin yerinə yetirilməsini təmin edir. Transformasiya, eyni zamanda, implementasiya (ing. Implementation - heyata keçirmək, yerinə, yetirilməsini təmin etmək)

sözü ilə də əvəz olunur. Beynəlxalq humanitar hüquqda bu terminə daha çox üstünlük verilir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 148-ci maddəsinin 2-ci hissəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik sisteminin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Konstitusiyada nəzərdə tutulmuş bu müddəa beynəlxalq humanitar hüquq normalarının dövlətimizin daxili hüququnda implementasiyası və respublikamızın götürdüyü beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün geniş imkanlar açır. Beynəlxalq hüququn mənbəyi beynəlxalq müqavilə olduğu kiini dövlətdaxili hüququn mənbəyi də milli qanunlardır. Ona görə də, bir çox hallarda beynəlxalq müqavilədə nəzərdə tutulmuş müddəalar dövlətin milli qanununda öz əksini tapır. Qanunda nəzərdə tutulanlarla müqavilə müddəaları biri-birinə uyğun olduqda inkorporasiya (lat. incorporatio - öz tərkibinə daxil etmə, birləşmə) mövcud olur. Məsələn, Azərbaycan Respublikası 21 aprel 1993-cü ildə 573 №-li sənədlə 12 avqust 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyalarına qoşulmuşdur. Bununla yanaşı 30 iyun 1995-ci il tarixli "Mülki şəxslərin müdafiəsi və hərbi əsirlərin hüquqlarının qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu mülki şəxslərin, hərbi əsirlərin, yaralıların və xəstələrin mühafizəsi, ölənlər və itkin düşənlər haqqında beynəlxalq humanitar hüquqa dair bir çox məsələləri tənzimləyir. Preambulada qeyd olunur ki, bu Qanun: mülki şəxslərin müdafiəsi və hərbi əsirlərin hüquqlarının qorunması ilə bağlı məsələlərin Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının üstünlüyü və bu hüquqların təmin edilməsi üçün dövlətin məsuliyyəti əsasında qanunvericilik yolu ilə tənzimlənməsi zərurəti; beynəlxalq humanitar hüquq normalarının, insanla humanist rəftar edilməsi, onun şəxsiyyətinə və şərəfinə hörmət bəslənilməsi üçün dövlət təminatları müəyyənləşdirilməsinin vacibliyini, müxtəlif səbəblərdən silahlı münasibətlərinə düşmüş şəxslərin müdafiəsi və hərbi əsirlərin hüquqlarının qorunması üçün təminatların Azərbaycan Respublikası tərəfindən qeyd-şərtsiz təsdiq olunması; hərbi münasibətlər qurbanlarının müdafiəsini təmin etmək üçün səyləri əlaqələndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının bütün həmsərhəd və başqa dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığı inkişaf etdirmək əzmi, bu problemlərin həlli ilə məşğul olan dövlət orqanlarının əməkdaşlığını inkişaf etdirməyin məqsədəuyğunluğunun təsdiqi zərurəti əsas götürülməklə qəbul edilir. Göstərilən qanun beynəlxalq humanitar hüquqla dövlətdaxili hüququn qarşılıqlı əlaqəsinin bariz nümunəsidir. Qanunun 34-cü maddəsində dövlətdaxili hüquqla beynəlxalq humanitar hüququn qarşılıqlı nisbətini tənzimləyən daha bir müddəa öz əksini tapmışdır. Burada göstərilir ki, qanunda nəzərdə tutulan qaydalar Azərbaycan Respublikasının iştirak etdiyi beynəlxalq müqavilədə müəyyənləşdirilmiş qaydalara zidd gələrsə, onda beynəlxalq müqavilənin qaydalar

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

tətbiq olunur". Bu qanunda nəzərdə tutulmayan hallarda Azərbaycan Respublikasının mülki şəxsləri və hərbi əsirlərin hüquqlarını beynəlxalq hüquq prinsiplərinə, xalqlar arasında yaranmış sivilizasiyalı adətlərə, bəşəri qanunlara və ictimai vicdanın hökmünə əməl edərək qoruyur. Əgər milli qanunda fərdi və ya ümumi formada belə bir müddəa öz əksini tapmışdırsa ki, beynəlxalq müqavilələrlə milli qanunlar arasında ziddiyyət yarandıqda beynəlxalq normalar tətbiq olunur, deməli burada söhbət beynəlxalq müqaviləyə göndərmədən gədir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 151-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik sistemində daxil olan normativ hüquqi aktlar ilə (Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və referendumla qəbul edilən aktlar istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı dövlətlərarası müqavilələr arasında ziddiyyət yaranarsa, həmin beynəlxalq müqavilələr tətbiq edilir. Beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş normalar özləri də iki kateqoriyaya-özü icra olunan normalar və özü icra olunmayan normalara ayrılır. Özü icra olunan normaların xarakterik cəhəti ondadır ki, dövlət tərəfindən hər hansı müqavilə bağlandıqdan sonra onda nəzərdə tutulan normaların yerinə yetirilməsi üçün hökmən müəyyən dövlətdaxili aktın qəbul olunması tələb olunmur. Çünki həmin normada nəzərdə tutulan müddəalar ümumən dövlətin daxili qanunvericiliyinə uyğun olduğuna görə onlar bu cür aktlar qəbul edilmədən də icra olunur. Özü icra olun-

mayan normalar isə əvvəlkilərdən fərqli olaraq hökmən müəyyən dövlətdaxili hüquqi aktın qəbul edilməsini tələb edir. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq humanitar hüquq sahəsində qoşulduğu müqavilələrdə özü icra olunan normalar olması ilə yanaşı, eyni zamanda, özü icra olunmayan normalar da vardır. Bu da sözsüz ki, həmin beynəlxalq müqavilələrə qoşulduqdan sonra müvafiq beynəlxalq hüquqi aktların qəbul edilməsini nəzərdə tutur. Bir çox konvensiyaların özündə bu barədə birbaşa norma nəzərdə tutulur. Məsələn, "Müharibə zamanı mülki şəxslərin müdafiəsinə dair" 1949-cu il Cenevrə Konvensiyasının 146-cı maddəsinin 1-ci bəndində göstərilir ki, razılığa gələn Yüksək Tərəflər bu Konvensiyanın aşağıdakı maddədə göstərilmiş şəkildə pozan və ya pozmağa əmr edən şəxslərə qarşı təsirli cəza tədbirləri görülməsi üçün zəruri qanunvericilik qəbul etməyi öhdələrinə götürürlər". Bu cəhətdən Azərbaycan Respublikasının yeni qəbul edilmiş Cinayət Məcəlləsində beynəlxalq humanitar hüququn pozulmasının qarşısının alınmasına dair beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş müddəaların öz əksini tapması təqdirəlayiq haldır. Göstərilənlər təsdiq edir ki, beynəlxalq humanitar hüquq və dövlətdaxili hüquq qarşılıqlı əlaqədədir. Onlar biri-birinin inkişafına təsir etməklə yanaşı, hüquq normalarında nəzərdə tutulmuş müddəaların reallaşdırılması üçün də təminat yaradırlar.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

3 mart

Son səhifə

Cenifer Lopez dəyişib belə oldu

İdeal bədən quruluşu ilə gənc qızlara meydan oxuyan 50 yaşlı müğənni Cenifer Lopez saç stilini dəyişib. İdman geyimində görüntülənən dünya ulduzu qısa saçlara üstünlük verib. O, striptizçi qadını canlandırıdığı son filmi "Hustlers" üçün uzatdığı saçları ilə vidalaşmış.

Nizami və Yasamalda ölümle nəticələnən yol qəzaları baş verib

Paytaxtın Nizami və Yasamal rayonlarında ölümle nəticələnən yol-nəqliyyat hadisələri baş verib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Nizami rayonunun H.Əliyev prospektində yolu keçən Abşeron rayon sakini Y.Manafov Bakı şəhər sakini H.Əlizadənin idarə etdiyi "Mercedes" markalı avtomobilə vurulub. Nəticədə piyada aldığı xəsarətlərdən hadisə yerində ölüb. Yasamal rayonunun A.M.Şərifzadə küçəsində isə Bakı şəhər sakini Daşqın Abdullayev idarə etdiyi "VAZ-2106" markalı avtomobili elektrik dirəyinə vurması nəticəsində aldığı xəsarətlərdən hadisə yerində ölüb. Hər iki hadisə ilə bağlı araşdırma aparılır.

Övladlarını mirasdan məhrum edən 10 məşhur milyarder

Varlılar haqqında düşünəndə fikirləşirsən ki, onun sərvəti nəinki özünə, hətta övladlarına və nəvələrinə çatacaq qədərdir. Amma bəzən heç də bütün milyarderlər var-dövlətlərini övladlarına vermirlər. Onlar bunu uşaqlarının əməyi sevməsi üçün etdiklərini deyirlər və pullarının 90 faizini sağ ikən xeyriyyə fondlarına köçürürlər. Axsam.az sərvətini övladlarına miras qoymayan məşhur milyarderləri təqdim edib. Sizi bu məşhurlarla tanış edirik:

Bil Qeyts- "Maykrasoft" şirkətinin rəhbəri
Elton Con- müğənni
Mark Zukenberq- "Facebook" yaradıcısı
Vladimir Potinin- "İnteros" şirkətinin prezidenti
Eşton Kaçer və Mila Kunis- aktyorlar
Stinq- müğənni
Pier Omidyar- "eBay" şirkətinin rəhbəri
Çeki Can- aktyor
Qodon Ramzi- britaniyalı aşbaz

Avropa Liqasının finalı hansı stadionda keçiriləcək

UEFA 2022-ci ildəki Avropa Liqası, 2022 və 2023-cü illərdəki UEFA Superkubokunun məkanını açıqlayıb.UEFA-nın rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, Avroliqanın final oyunu 2022-ci ildə Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərindəki "Puşkaş Arena"da keçiriləcək.

UEFA Super Kuboku

2022-ci ildə Finlandiyanın paytaxtı Helsinkidəki Olimpiya stadionunda, 2023-cü ildə Rusiyanın Kazan şəhərindəki "Kazan Arena"da təşkil ediləcək.

"Həbiblə Konor bir-birinə nifrət edirlər"

UFC prezidenti Deyna Uayt Həbib Nurmaçamedovla Konor Makreçor arasındakı soyuq münasibətlərdən danışdı. Qol.az xəbər verir ki, xarici mediya müsahibəsində o, deyib: "Onlar bir-birinə nifrət edirlər. Əgər Həbiblə müsahibə götürsəniz, o, Konor barədə xoş söz deməyəcək. Konor da həmçinin". Qeyd edək ki, Deyna Uayt daha əvvəl Həbiblə Konor arasında revanş döyüşünün keçirilə biləcəyini deyib.

Bir çox xəstəliklərin DƏRMANI...

Orqanizm üçün müalicəvi xüsusiyyətlərə malik məhsullar sırasında göyertilərin xüsusi yeri var. Göyertilər orqanizmi ona lazım olan bir çox vitaminlər, minerallar, efir yağları və s. vacib maddələrlə təmin edir, virus və mikroblərə təsir edir. Bəzi göyertilər orqanizmi müxtəlif qurdlardan təmizləmək xüsusiyyətinə malikdir:

1. Göy soğan və sarımsaq ən güclü parazit əleyhinə göyertilərdir. Qidalanmanıza tez-tez bunları daxil edin.
2. Fitonsidlərlə zəngin olan reyhan və tərxun da güclü qurdeleyhinə vasitədir.
3. Keşniş və keşniş toxumu. Keşniş toxumu əsasən belə təbii qurdqovucu dərman hazırlamaq olar.
4. Şüyüdün yarpaqları, gövdələri, toxumları qurdları öldürür.
5. Vəzəri də qurdeleyhinə təsirə malikdir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**